

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Finanční leasing z pohledu českých předpisů a IAS/IFRS
Financial Leasing According to the Czech Legislation and IAS/IFRS

Student: Hana Řezníčková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Chalúpková

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student: **Hana Řezníčková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Specializace: 02 Účetnictví a daně
Téma: **Finanční leasing z pohledu českých předpisů a IAS/IFRS**
Financial Leasing According to the Czech Legislation and IAS/IFRS

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Leasing z pohledu české legislativy
 3. Leasing z pohledu IAS/IFRS
 4. Praktická aplikace finančního leasingu
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHUŠOVÁ, Hana. *Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS - Vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků*. Praha: Wolters Kluwer ČR, Praha. 2008. 308 s. ISBN 978-80-7357-366-9.
DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 3. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 327 s. ISBN 978-80-251-3652-2.
VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Chalúpková**

Datum zadání: 23.11.2012
Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

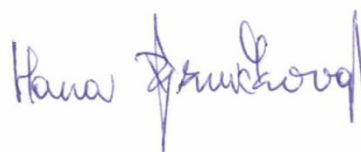

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně Příloh č. 2 - 4, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 5, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 08.07.2013

Hana Řezníčková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Leasing z pohledu české legislativy.....	7
2.1	Vymezení leasingu	7
2.2	Druhy leasingu.....	7
2.3	Výhody a nevýhody leasingu	9
2.4	Legislativní vymezení leasingu v České republice.....	10
2.5	Leasingová smlouva	12
2.6	Specifikace některých pojmů spojených s leasingem.....	12
2.7	Technické zhodnocení leasingu.....	13
2.8	Ukončení leasingové smlouvy.....	14
2.9	Účtování finančního leasingu dle českých předpisů.....	15
2.10	Situace leasingu na českém trhu	23
3	Leasing z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví.....	26
3.1	IAS 17 - Leasingy.....	26
3.2	Finanční leasing dle standardu IAS 17	27
3.3	Specifikace některých pojmů souvisejících s leasingem, dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví.....	28
3.4	Vykazování leasingu dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví	30
3.5	Očekávaná novela IAS 17	32
4	Praktická aplikace finančního leasingu.....	33
4.1	Účtování leasingu z pohledu českých předpisů - modelové příklady	33
4.1.1	Modelový příklad č. 1 - první zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami	33
4.1.2	Modelový příklad č. 2 - záloha na nájemné	37
4.1.3	Modelový příklad č. 3 - záloha na kupní cenu	40
4.2	Účtování leasingu z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví - modelové příklady	44
4.2.1	Modelový příklad č. 4 - účtování u pronajímatele	44
4.2.2	Modelový příklad č. 5 - účtování u nájemce	46

4.3	Finanční leasing společnosti KLM, s. r. o.	47
4.3.1	Leasingová smlouva	48
4.3.2	Účtování finančního leasingu u společnosti KLM, s. r. o. dle českých předpisů	49
4.3.3	Účtování finančního leasingu u společnosti KLM, s. r. o. dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví	53
5	Závěr	58
	Seznam použité literatury	60
	Seznam zkratk	63
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

V dnešním tržním prostředí firmy hledají různé cesty k financování svých projektů s co nejnižšími náklady. Jednou z možností je leasing, který patří mezi externí zdroje financování. Finanční leasing v současné době patří k oblíbeným formám financování, jelikož není nutné mít k dispozici vysoký počáteční kapitál.

Cílem bakalářské práce je analyzovat problematiku finančního leasingu z pohledu české legislativy a Mezinárodních standardů finančního výkaznictví, výhody i nevýhody finančního leasingu, vykazování a jednotlivé způsoby účtování dle české legislativy i Mezinárodních standardů finančního výkaznictví z pohledu pronajímatele i nájemce a prakticky porovnat jejich vyjádření při aplikaci v reálném českém tržním prostředí.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí a to teoretické části a praktické části, kdy každá z nich obsahuje další jednotlivé kapitoly.

Teoretická část práce je rozvržena do dvou hlavních tematických kapitol. První kapitola je zaměřena na leasing z pohledu české legislativy, zabývá se charakteristikou pojmu leasing a popisem základních a vybraných druhů leasingu. Jsou zde popsány podstatné výhody a nevýhody leasingu, legislativní vymezení v České republice a upřesnění pojmu leasingová smlouva, technické zhodnocení leasingu a ukončení leasingové smlouvy. Následně je kapitola věnována vysvětlení způsobů účtování a případné daňové dopady na hospodaření podnikatelských subjektů. Zároveň je v kapitole znázorněno na několika příkladech rozdílné účtování finančního leasingu, jak ze strany nájemce, tak i pronajímatele. V závěru této kapitoly je statisticky přiblížena situace leasingu na českém trhu. Druhá kapitola teoretické části je zaměřena na finanční leasing v pojetí Mezinárodních standardů finančního výkaznictví, přičemž je přiblížen standard IAS 17, zabývající se leasingy. Jsou zde uvedeny indikátory vedoucí k určení leasingu jako finančního. Dále jsou definovány základní pojmy používané v daném standardu. V závěru této kapitoly je uvedeno možné zachycení finančního leasingu u pronajímatele i nájemce z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví.

Praktická část práce, v níž byla užita metoda komparace a analýzy, je strukturována do tří oddílů. První oddíl se zabývá účtováním a vykazováním leasingu z pohledu české legislativy, jsou zde uvedeny modelové příklady zaměřené na účtování a vykazování leasingu s různými formami navýšení první splátky (první zvýšenou splátkou s následnými

pravidelnými platbami, zálohou na nájemné a zálohou na kupní cenu) a to jak z pohledu nájemce, tak i pronajímatele. Druhý oddíl se věnuje účtování a vykazování leasingu z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví, kde je na modelových příkladech znázorněn postup účtování u pronajímatele i nájemce. Poslední oddíl praktické části pojednává o účtování finančního leasingu vybrané společnosti KLM, s. r. o.. Na začátku je předmětná společnost stručně představena a je zde analyzována konkrétní leasingová smlouva. Dále je znázorněno jak o předmětu leasingu společnost účtovala dle české legislativy a jaký vliv to mělo na jeho vykazování ve vybraných položkách Výkazu zisku a ztráty, ale i ve vybraných položkách Rozvahy společnosti. Následně je vyobrazeno jak by vypadalo účtování, kdyby společnost postupovala dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví a jaký by to mělo dopad do účetní závěrky společnosti.

Závěr práce obsahuje souhrn poznatků, které vychází z předešlých částí této práce a zároveň doporučení, které by mohlo být předlohou k dalšímu zkoumání.

2 Leasing z pohledu české legislativy

Úvodní kapitola je věnována charakteristice leasingu, vymezení druhů leasingu, výhodami a nevýhodami leasingu, legislativním vymezením leasingu v České republice a přiblížení základních pojmů souvisejících s leasingem, náležitostem leasingové smlouvy, technickému zhodnocení předmětu leasingu a podmínkám ukončení leasingové smlouvy. Konec je zaměřen na znázornění některých způsobů účtování a postavení leasingu na českém trhu.

2.1 Vymezení leasingu

Leasingové financování je stabilním a stále se rozvíjejícím segmentem českého finančního trhu. V odborné literatuře je obsaženo mnoho charakteristik leasingu, každá formulována odlišným způsobem, ale významově se shodují.

Jedena z nevystižnějších charakteristik leasingu, je dle Valoucha (2012, s. 9), který uvádí, že „*Pojem leasing pochází z anglického výrazu „lease“ znamenajícího pronájem, resp. smlouvu o pronájmu. Leasing tedy neznamena nic jiného, než pronájem (nájem) hmotných či nehmotných věcí a práv, kdy pronajímatel (osoba, která majetek pronajímá) poskytuje za úplatu nebo jiné nepeněžní plnění nájemci (osobě, která získává možnost majetek používat) právo danou věc (nebo právo) v průběhu doby pronájmu používat. Důležité je, že po dobu pronájmu zůstává majetek ve vlastnictví pronajímatele. Na nájemce přechází pouze právo daný majetek používat.*“

2.2 Druhy leasingu

Existuje mnoho druhů leasingu, které se rozlišují podle různých kritérií. Z teritoriálního hlediska se rozlišuje leasing vnitrostátní a mezinárodní. Dalším hlediskem je počet subjektů, které se účastní na leasingové operaci. V tomto případě se hovoří o přímém a nepřímém leasingu. Nejznámějším a nejpoužívanějším je rozlišení na finanční leasing a operativní leasing. Dalšími využívanými druhy jsou zpětný leasing, konsorciální leasing a subleasing.

Finančním leasingem se rozumí pronájem, movité nebo nemovité věci či nehmotného statku ve vlastnictví pronajímatele za úplatu nájemci. Pronájem, u něhož dochází po skončení doby pronájmu k odkupu najaté věci nájemcem, za cenu obvykle podstatně nižší než tržní, nebo s právem uzavření další leasingové smlouvy za podstatně výhodnějších podmínek.

Nebezpečí škod i povinnosti spojené s údržbou, opravami a servisními službami na předmětu pronájmu obvykle nese nájemce. Tento druh pronájmu je zpravidla dlouhodobější než pronájem operativní a doba pronájmu se obvykle kryje s dobou ekonomické životnosti pronajímaného majetku, (Valouch, 2012).

Operativním leasingem se rozumí pronájem, hmotného či nehmotného majetku ve vlastnictví pronajímatele za úplaty nájemci. Jedná se tedy zejména o takový leasing, kdy po skončení doby pronájmu nedochází k přechodu vlastnického práva na nájemce, tedy dochází ke vrácení pronajatého majetku pronajímateli. Jde většinou o krátkodobé či střednědobé užívání, u kterého je doba pronájmu obvykle kratší než doba ekonomické životnosti pronajatého majetku. Nebezpečí škod i náklady spojené s údržbou, opravami či servisními službami pronajatého majetku, nese pronajímatel, (Valouch, 2012).

Zpětný leasing umožňuje vlastníkovu příslušné majetkové hodnoty prodat tuto hodnotu pronajímateli, přičemž si ji ponechá v úplném užívání. Vlastník se tímto krokem stane nájemcem příslušné věci. Smyslem této transakce je, aby vlastník příslušné majetkové hodnoty získal finanční prostředky, když tuto hodnotu prodá leasingové společnosti a poté na základě leasingové smlouvy si tutéž majetkovou hodnotu pronajme, (Pluz a kol., 1995).

U **konsorciálního leasingu** poskytuje pronajímatel pouze část kapitálu ze svých vlastních zdrojů, tzv. kmenový podíl nebo kmenové fondy. Zbytek se nazývá dlužný podíl nebo dlužní fond, který je poskytován více investory. Investory jsou převážně banky, nadace, pojišťovny, apod., (Pluz a kol., 1995).

Subleasing, neboli leasingový podnájem, realizuje pronájem předmětu leasingu na základě leasingové smlouvy třetí osobě. Ve prospěch třetí osoby jsou přeneseny majetkové hodnoty, což zaručuje nerušenou držbu. Předmět pronájmu zůstává ve vlastnictví pronajímatele a zůstávají zachována i práva a povinnosti obou stran původní leasingové smlouvy. V případě dočasné nevyužitelnosti předmětu leasingu, dochází k subleasingu, (Pluz a kol., 1995).

V rámci **přímého leasingu** se leasingové operace účastní pouze dvě smluvní strany. Jednou je uživatel předmětu leasingu a druhou je výrobce předmětu leasingu, který zároveň plní funkci leasingové společnosti, (Valach, 2006).

Při **nepřímém leasingu** se leasingové operace účastní více subjektů, mezi které patří výrobce předmětu leasingu, leasingová společnost a uživatel předmětu leasingu. Leasingová společnost, v tomto případě, přebírá funkci kupujícího a financujícího, (Valach, 2006).

2.3 Výhody a nevýhody leasingu

Díky své pružnosti, variabilitě a neustálému vývoji poskytuje leasing rozsáhlé množství výhod. Výhody leasingu, oproti obstarání investic jinými způsoby, jsou základními motivačními faktory, které vedou investory v rozhodovacím procesu k volbě leasingu jako efektivního způsobu pořízení investičního majetku. V rozhodovacím procesu taktéž hrají určitou roli nevýhody leasingu.

Hlavní výhody a nevýhody leasingu vymezují nejen odborné publikace, ale i internetové portály.¹

Mezi **výhody leasingu** patří např.:

- umožňuje zajistit určité potřeby z cizích zdrojů a tím efektivně, účelně a aktuálněji využít své likvidní prostředky,
- není nutné mít k dispozici vysoký počáteční kapitál, dochází ke splácení až v průběhu leasingového období, což vede k lepšímu využití vlastních potřebných likvidních prostředků,
- příznivě ovlivňuje finanční ukazatele podniku, jako jsou cash flow, likvidita a nákladovost,
- riziko inflace nese zpravidla leasingová instituce,
- jestliže se předmět využívá jen během sezóny, je možné po dohodě s leasingovou společností sjednat nepravidelné splátky,
- na rozdíl od klasického úvěru je leasing dostupnější a administrativně méně náročný, (Valach, 2006).

Mezi **nevýhody leasingu** patří např.:

- vyšší cena pořizovaného majetku,
- po celou dobu pronájmu patří předmět leasingu leasingové společnosti, tudíž jsou omezena vlastnická práva a nemůžeme předmět leasingu odepisovat,
- vysoké penále za vypovězení smlouvy,

¹ FINANCE. *Leasing má své výhody i nevýhody* [online]. FINANCE [26. 1. 2013]. Dostupné z:

<http://www.finance.cz/zpravy/finance/94413-leasing-ma-sve-vyhody-i-nevyhody/>

FIREMNÍ FINANCE. *Výhody a nevýhody leasingu* [online]. FIREMNÍ FINANCE [26. 1. 2013]. Dostupné z:

<http://firmy.finance.cz/finance-a-pojisteni/informace/leasingove-produkty/vyhody-nevyhody-rizika/>

- v případě, že by leasingová společnost zbankrotovala, musí nájemce vrátit předmět leasingu a jednat o vyrovnání,
- nemožnost odpočtu DPH z finanční služby u osobních automobilů, proto je leasing výhodnější pro podniky, kteří jsou plátcem DPH a zároveň nakupují nákladní nebo užitkový automobil, jelikož pouze v tomto případě lze celou částku DPH odečíst na vstupu hned v prvním roce pořízení,
- nájemce nese riziko zcizení či totálního zničení, což znamená, když by nájemci někdo předmět leasingu ukradl či zničil, tak jej nájemce bude muset splatit bez ohledu, zda ji ještě má, či nikoliv, (Valach, 2006).

2.4 Legislativní vymezení leasingu v České republice

Problematika finančního leasingu, jakožto smlouva o finančním leasingu, není konkrétně upravena v občanském ani obchodním zákoníku. „V současné české legislativě je pojem „finanční leasing“ výslovně používán pouze v předpisech pro účetnictví.“, (Vychopeň, 2010, s. 16).

Základními právními normami upravující leasing v České republice jsou následující zákony. **Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník**, ve znění pozdějších platných předpisů (dále jen „Obč. Z.“) upravující v § 659 - § 723 smlouvu o výpůjčce, nájemní smlouvu, řeší obecné náležitosti nájemního vztahu, zvláštní ustavení o nájmu bytů, nájem obytných místností v zařízeních ručených k trvalému bydlení, podnájemem bytů, upravuje zvláštní ustanovení o podnikatelském nájmu věci movitých, vymezuje pojem nájem a definuje ustanovení o skončení nájmu. **Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník**, ve znění pozdějších platných předpisů (dále jen „Obch. Z.“) upravující v § 488b - § 637 smlouvu o nájmu podniku, smlouvu o nájmu dopravního prostředku a smlouvu o najaté věci.

Další právní normy, které upravují danou problematiku, jsou tyto. **Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**, ve znění pozdějších platných předpisů (dále jen „ZodZP“). **Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty**, ve znění pozdějších platných předpisů (dále jen „ZodDPH“). **Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví**, ve znění pozdějších platných předpisů, (dále jen „ZoÚ“). **Vyhláška č. 500/2002**, kterou se provádějí některá ustanovení ZoÚ, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. **České účetní standardy pro podnikatele** (dále jen „ČÚS“).

Finančním leasingem se z pohledu ZoÚ rozumí poskytnutí majetku za úplatu do užívání, jestliže je uživatel oprávněn nebo povinen v průběhu užívání nebo po jeho ukončení nabýt vlastnické právo k poskytnutému majetku, (ZoÚ, §28, odst. 3).

Z pohledu ZoDPH se u finančního leasingu rozlišují tyto případy:

- převod práva užívat najaté zboží nebo najatou nemovitost na základě smlouvy, která stanoví povinnost nájemce nabýt zboží nebo nemovitost, které jsou předmětem smlouvy, přičemž se tento případ dle ZoDPH považuje za dodání zboží nebo převod nemovitosti, (ZoDPH, §13, odst. 3, písm. d),
- převod práva užívat najaté zboží nebo najatou nemovitost na základě smlouvy, která stanoví oprávnění nájemce nabýt zboží nebo nemovitost, které jsou předmětem smlouvy, přičemž, se tento případ dle ZoDPH považuje za poskytnutí služby, (ZoDPH, § 14 odst. 1).

Finanční leasing je v ZoDzP zakotven pod názvem „finanční pronájem s následnou koupí najatého majetku“, kde v souvislosti s vymezením podmínek pro uznání nájemného jako výdaje či nákladu na dosažení, zajištění a udržení příjmů lze odepisovat, za podmínky, že všechny tři podmínky budou splněny současně:

- doba nájmu hmotného movitého majetku činí alespoň minimální dobu odpisování uvedenou v § 30 odst. 1, u hmotného movitého majetku zařazeného v odpisové skupině 2 nebo 3 podle přílohy č. 1 ZoDzP lze dobu nájmu zkrátit až o 6 měsíců, u nemovitostí musí doba nájmu trvat nejméně 30 let, doba nájmu se počítá ode dne, kdy byla věc nájemci přenechána ve stavu způsobilém obvyklému užívání,
- po ukončení doby nájmu následuje bezprostředně převod vlastnických práv k předmětu nájmu mezi pronajímatelem a nájemcem, přitom kupní cena najatého hmotného majetku není vyšší než zůstatková cena vypočtená ze vstupní ceny evidované u vlastníka, kterou by předmět nájmu měl při rovnoměrném odpisování podle § 31 odst. 1 písm. a) ZoDzP k datu prodeje,
- po ukončení finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku zahrne poplatník uvedené v § 2 ZoDzP odkoupený majetek do svého obchodního majetku, (ZoDzP, § 24, odst. 4).

Finančního pronájmu s následnou koupí najatého majetku se týká ustanovení ZoDzP o běhu lhůty pro doměření daně z příjmů. Kdy lhůty pro doměření daně z důvodů nesplnění podmínek pro uplatnění nájemného u finančního pronájmu s následnou koupí najatého

hmotného majetku jako výdaje počínají běžet od konce kalendářního roku, v němž bylo možno poprvé ověřit splnění těchto zákonných podmínek, (ZoDzP, § 38r, odst. 3).

2.5 Leasingová smlouva

I když existuje více druhů leasingových smluv, tak je tato podkapitola věnována právní úpravě leasingové smlouvy finančního leasingu.

Doslovný pojem „leasingová smlouva“ český právní řád nezná. Součástí leasingové smlouvy jsou i všeobecné obchodní podmínky. Při uzavírání leasingových smluv se postupuje částečně podle výše uvedených předpisů s využitím § 273 Obch. Z., ze kterého vyplývá, že odchylná smluvní ujednání mají přednost před všeobecnými obchodními podmínkami.

Leasingová smlouva by měla obsahovat identifikaci smluvních stran, což jsou nájemce a pronajímatel, uvedením adresy či sídla, identifikačního čísla, či rodného čísla v případě fyzických osob. Definici předmětu smlouvy specifikací výrobce, typu, značky, výrobního čísla a roku výroby předmětu leasingu. Datum uzavření smlouvy. Datum účinnosti smlouvy, je-li odlišné od data uzavření smlouvy. Dobu trvání leasingového vztahu, která je zpravidla uvedena v měsících. Údaj o pořizovací ceně pronajatého předmětu. Identifikaci příp. mimořádné splátky neboli zálohy na splátky nájemného. Výše leasingových splátek, které jsou specifikovány ve splátkovém kalendáři, kde je uveden způsob platby, datum splatnosti atp.. Obecné stanovení podmínek a povinností nájemce a pronajímatele. Ustanovení o pojištění předmětu leasingu. Ustanovení o povinnosti provádět opravy na předmětu leasingu. Ustanovení o technickém zhodnocení. Údaje o případných sankcích vyplývající z nesplnění smluvních podmínek, údaje o případném ručení. Ustanovení o případném předčasném ukončení smlouvy a jeho podmínkách. Ustanovení o přechodu vlastnictví pronajatého majetku z pronajímatele na nájemce. Závěrečná ustanovení, podpisy obou smluvních stran a seznam příloh jako je např. splátkový kalendář, (Doubrava, 2003).

2.6 Specifikace některých pojmů spojených s leasingem

Leasingová cena je stručně řečeno součet všech splátek, leasingové marže pronajímatele, první zvýšené splátky a pojištění za dobu leasingu, (Valach, 2006).

Leasingový koeficient představuje poměr mezi leasingovou cenou a pořizovací cenou, případně pořizovací cenou zvýšenou o rekapitalizaci nebo sniženou o dekapitalizaci. Leasingový koeficient vyjadřuje celkové zvýšení nákladů na předmět leasingu, při pořízení

formou leasingu oproti pořízení za hotové. Rekapitalizací se zvyšuje leasingový koeficient. *Rekapitalizace* je dána úrokem z úvěru navýšeným o zisk ušlý tím, že zálohové prostředky nemůže leasingová společnost investovat. *Dekapitalizace* snižuje leasingový koeficient. Dekapitalizace je dána úrokem z úvěru poníženým o odměnu za poskytnutí zálohy na odkupní cenu, tj. v případě odkoupení majetku po skončení leasingu, odměna za navýšení první splátky. Výsledné rekapitalizační procento zohledňuje všechny vlivy. Matematicky lze výpočet leasingového koeficientu vyjádřit podle (Valach, 2006):

$$LK = \frac{LC}{VC \pm K}, \quad (2.1)$$

kde LK je leasingový koeficient, LC je leasingová cena, VC je vstupní cena a K je rekapitalizace nebo dekapitalizace.²

Leasingová splátka je splátka leasingové ceny pronajímateli, může mít různý charakter z hlediska rovnoměrnosti, vazby na náběhovou křivku produkce, sezónnosti výroby apod., (Valach, 2006).

Navýšení první splátky je platbou určité částky předem. Není zakotvena v ZoDzP, tudíž při zakomponování tohoto výrazu do leasingové smlouvy, bez hlubšího vysvětlení významu, může při finanční kontrole dojít k problému s posuzováním daňové uznatelnosti a taktéž to může vést k nesprávnému pochopení a špatnému účtování. V praxi se zvýšená splátka vyskytuje v následujících formách:

- mimořádné splátky nebo první navýšená splátka s následnými pravidelnými platbami,
- záloha na nájemné,
- záloha na kupní cenu, (Ryneš, 2013).

2.7 Technické zhodnocení leasingu

Ve většině případu, je ve smlouvě o finančním leasingu stanoveno, že nájemce může se souhlasem pronajímatele provádět na předmětu leasingu v průběhu doby nájmu úpravy či změny mající charakter rekonstrukce nebo modernizace.

Náklady na modernizaci či rekonstrukci se pro daňové účely neposuzují za celou dobu nájmu, ale za každé zdaňovací období jednotlivě. Dle § 33, odst. 1 ZoDzP se za technické

² Pokud se leasingový koeficient zvýší, bude se jednat o rekapitalizaci, která se přičte ke vstupní ceně. V opačném případě jde o dekapitalizaci, která se od vstupní ceny odečte.

zhodnocení považují takové náklady, které v úhrnu za zdaňovací období převýší částku 40 000 Kč na předmětu nájmu.

Jestliže náklady nepřevýší částku 40 000 Kč, tak se nejedná o technické zhodnocení, ale provozní náklady. Podle výše zmíněného ustanovení ZoDzP se může nájemce rozhodnout tyto náklady neuplatnit a považovat je za technické zhodnocení.

Odepisování technického zhodnocení se řídí ZoDzP, kdy lze technické zhodnocení odepisovat, není-li o něj zvýšena vstupní cena u pronajímatele hmotného majetku. Při odepisování technického zhodnocení postupuje nájemce dle ZoDzP, přičemž zatřídí technické zhodnocení do odpisové skupiny, ve které je zatříděn pronajatý majetek. Odepisování lze zahájit, ve zdaňovacím období, ve kterém bylo technické zhodnocení dokončeno, (Vychopeň, 2010).

V případě, že při ukončení finančního leasingu není technické zhodnocení nájemcem plně odepsáno, zvýší nájemce o pořizovací cenu odkoupeného majetku vstupní resp. zůstatkovou cenu již odepisovaného technického zhodnocení, ve zdaňovacím období, ve kterém byl majetek odkoupen, (ZoDzP, §29, odst. 4).

Jestliže při ukončení leasingu není technické zhodnocení plně odepsáno, tak z pohledu účetních předpisů je postup následující. Pořizovací cena převzatého majetku nájemcem do vlastnictví se zvýší o technické zhodnocení odepisované nájemcem v průběhu užívání a pokračuje se v odepisování z takto zvýšené pořizovací ceny, (Vyhláška č. 500/2002 Sb., §47, odst. 3).

2.8 Ukončení leasingové smlouvy

Existují dva druhy ukončení smlouvy o finančním leasingu. Prvním je řádné ukončení a druhým je mimořádné ukončení, ke kterému může dojít z různých důvodů.

K řádnému ukončení smlouvy o finančním leasingu dojde po uplynutí doby leasingu, úplném uhrazení závazků vyplývajících z leasingové smlouvy a zaplacení zůstatkové hodnoty předmětu pronájmu.

Jestliže dojde k mimořádnému ukončení smlouvy o finančním leasingu, je to většinou spojeno s odkoupení předmětu finančního leasingu nájemcem na základě dohody sepsané mezi pronajímatelem a nájemcem. Dojde-li k takovému prodeji, uznává se nájemné do

nákladů pouze za podmínky, že kupní cena hmotného majetku, který lze odepisovat dle ZoDzP nebude nižší než zůstatková cena vypočtená rovnoměrným způsobem ze vstupní ceny, evidované u vlastníka nebo pronajímatele za dobu, po kterou byl tento majetek odepisován, (Valouch, 2012).

Není-li nájemné dle výše zmíněné podmínky daňově uznatelné, musí nájemce, který je právnickou osobou, zpětně zvýšit o uplatněné nájemné základ daně z příjmů za příslušná předcházející zdaňovací období a podat za tato zdaňovací období dodatečná přiznání k dani z příjmů právnických osob, (Valouch, 2012).

V souladu s § 29 odst. 1 písm. a) ZoDzP může nájemce daňově neuznatelné nájemné i zálohy na nájemné, které bylo uhrazeno nájemcem do data ukončení smlouvy, zahrnout do vstupní ceny odkoupeného majetku. V případě, jestliže nejsou při bezprostředním odkoupení hmotného majetku po ukončení nájemní smlouvy nebo smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku, dodrženy podmínky uvedené v § 24 odst. 4 nebo 5 ZoDzP, lze do vstupní ceny zahrnout veškeré nájemné uhrazené nájemcem do data ukončení smlouvy, které nebylo výdajem (nákladem) podle § 24; přitom u poplatníka, který nevede účetnictví, lze do vstupní ceny zahrnout i zálohy na nájemné uhrazené do data ukončení smlouvy.

2.9 Účtování finančního leasingu dle českých předpisů

Finanční leasing lze dle českých předpisů účtovat různými způsoby dle formy navýšení první splátky, které jsou popsány a znázorněny níže. Samotné účtování je zobrazeno, jak z pohledu pronajímatele, tak i nájemce.

Pronajímatel jakožto majitel předmětu leasingu jej vykazuje v rozvaze jako dlouhodobé aktivum, odepisuje předmět leasingu a účtuje o leasingových splátkách. Výnosy z leasingových splátek, které věcně a časově patří do běžného účetního období pronajímatel zachytí na výnosových účtech a výnosy, které patří do období následujících musí časově rozlišit.

Nájemce předmět leasingu vykazuje v podrozvahové evidenci jako majetek na leasing a závazek z probíhajícího leasingu. Náklady z leasingových splátek, které věcně a časově patří do běžného účetního období nájemce zachytí na nákladových účtech a náklady, které patří do období následujících musí časově rozlišit.

U finančního leasingu je důležité splnit podmínky pro daňovou uznatelnost, které jsou dány ZoDzP. Obecné podmínky jsou následující:

- musí být dodržena minimální doba nájmu, která musí splňovat určitou minimální hranici danou dle příslušnosti majetku do odpisových skupin dle § 30 odst. 1 ZoDzP,
- po skončení nájmu musí následovat bezprostřední převod vlastnických práv na nájemce, přičemž kupní cena nesmí být vyšší než daňová zůstatková cena, kterou by předmět nájmu měl při rovnoměrném odepisování k datu prodeje, není-li nulová - pak by se k výši kupní ceny nepřihlíželo,
- poplatník, který je fyzickou osobou, po ukončení finančního pronájmu, zahrne po odkoupení předmět pronájmu do obchodního majetku, (Valouch, 2012).

Tab. 2.1 dává přehled o minimální době odepisování hmotného majetku dle ZoDzP pro jednotlivé odpisové skupiny. Třídění hmotného majetku do jednotlivých odpisových skupin lze vyčíst z Přílohy č. 1 k ZoDzP.

Tab. 2.1 Doba odepisování hmotného majetku dle ZoDzP

Odpisová skupina	Doba odepisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: ZoDzP

Jednou z výše zmíněných podmínek daňové uznatelnosti nájemného je splnění minimální doby pronájmu u předmětu finančního leasingu. Minimální doba nájmu se začíná počítat ode dne, kdy je předmět leasingu nájemci předán ve stavu způsobilém k užívání. V Tab. 2.2 je znázorněn přehled základních parametrů režimů finančního leasingu.

Tab. 2.2 Minimální doba nájmu u finančního leasingu hmotného majetku podle doby uzavření smlouvy

Smlouva z období	Minimální doba nájmu	Podmínka příslušnosti k této skupině
1) do 31.12.2007	je delší než 20 % stanovené doby odepisování, nejméně však tři roky; u nemovitostí musí doba nájmu trvat nejméně osm let	Dle data uzavření smlouvy

Smlouva z období	Minimální doba nájmu	Podmínka příslušnosti k této skupině
2) od 1.1.2008 do 31.3.2009	je u hmotného movitého majetku nejméně minimální dobu odpisování; u nemovitostí nejméně 30 let	Dle data uzavření smlouvy
3) od 1.4.2009 do 31.12.2010 mimo 4)	Trvá v odp. sk. 1 nejméně 36 měsíců, odp. sk. 2 nejméně 54 měsíců, odp. sk. 3 nejméně 114 měsíců; u nemovitostí nejméně 30 let	Uzavření smlouvy a předání předmětu k obvyklému užívání
4) mimořádný leasing od 20.7.2009 do 30.6.2010	U HM odpisovaného dle § 30a odst. 1 trvá nejméně 12 měsíců a u HM odpisovaného dle §30a odst. 2 trvá nejméně 24 měsíců	Uzavření smlouvy, předání předmětu k obvyklému užívání a odepisování mimořádným odpisem u pronajímatele
5) od 1.1.2011	Dle minimální doby odepisování u 2. a 3. skupiny lze o 6 měsíců méně, nemovitosti 30 let + zvláštní ustanovení k určitému majetku využívanému k výrobě elektřiny ze slunečního záření	Smlouva uzavřena nebo majetek předán v tomto období

Zdroj: <http://www.danarionline.cz/>³

V následujících obrázcích jsou znázorněna zachycení finančního leasingu u nájemce i pronajímatele z různých pohledů na navýšení první platby. Existují tři formy navýšení první platby mezi které patří mimořádné splátky nebo první navýšená splátka s následnými pravidelnými platbami, záloha na nájemné a záloha na kupní cenu. Konkrétní modelové příklady jsou znázorněny ve čtvrté kapitole.

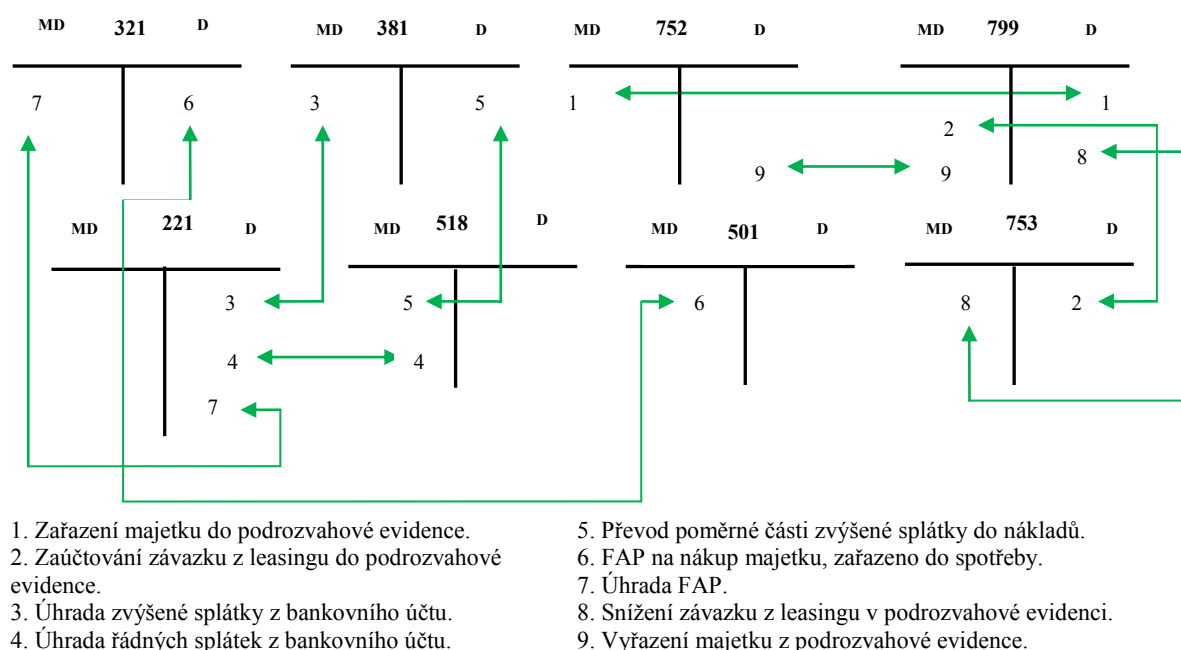
První forma navýšení první platby dle Ryneše (2013, s. 215) je: „**Mimořádné splátky nebo první navýšená splátka s následnými pravidelnými platbami.** Splátku je nutno z účetního hlediska časově rozlišit na celou dobu trvání nájmu. Účetní předpisy neupravují techniku účtování, a je možno tedy účtovat mimořádnou splátku i pravidelné splátky na účet 381 - Náklady příštích období následně do jednotlivých období účtovat příslušný náklad (účet 518) ve prospěch účtu 381. Možností však také je účtovat pouze mimořádnou splátku na účet časového rozlišení (účet 381 - Náklady příštích období), pravidelné splátky rovnou do nákladů a účet časového rozlišení postupně rozpouštět do nákladů v časové a věcné

³ DAŇAŘI ONLINE. *Leasing z daňového a účetního hlediska* [online]. DAŇAŘI ONLINE [28. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d5230v7270-leasing-z-danoveho-a-ucetniho-hlediska/>

souvislosti s celkovou leasingovou transakcí. Obě techniky účtování samozřejmě musí vést ke stejnému výsledku.”

První zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami u nájemce je znázorněna viz Obr. 2.1. Nájemce zaúčtuje majetek na leasing (752 - Majetek na leasing) a závazek plynoucí z leasingu (753 - Závazky z leasingu) do podrozvahové evidence, závazky se v průběhu trvání leasingu snižují. Dále zaúčtuje první zvýšenou splátku na účet časového rozlišení (381 - Náklady příštích období), která se v průběhu trvání leasingu bude rozpouštět do nákladů (518 - Ostatní služby). Ostatní účetní případy, o kterých bude nájemce účtovat jsou popsány v Obr. 2.1. Spolu s výše zmíněnými účty jsou zde použity účty 221 - Bankovní účty, 321 - Dodavatelé, 501 - Spotřeba materiálu a 799 - Evidenční účet podrozvahové evidence.⁴

Obr. 2.1 První zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami u nájemce

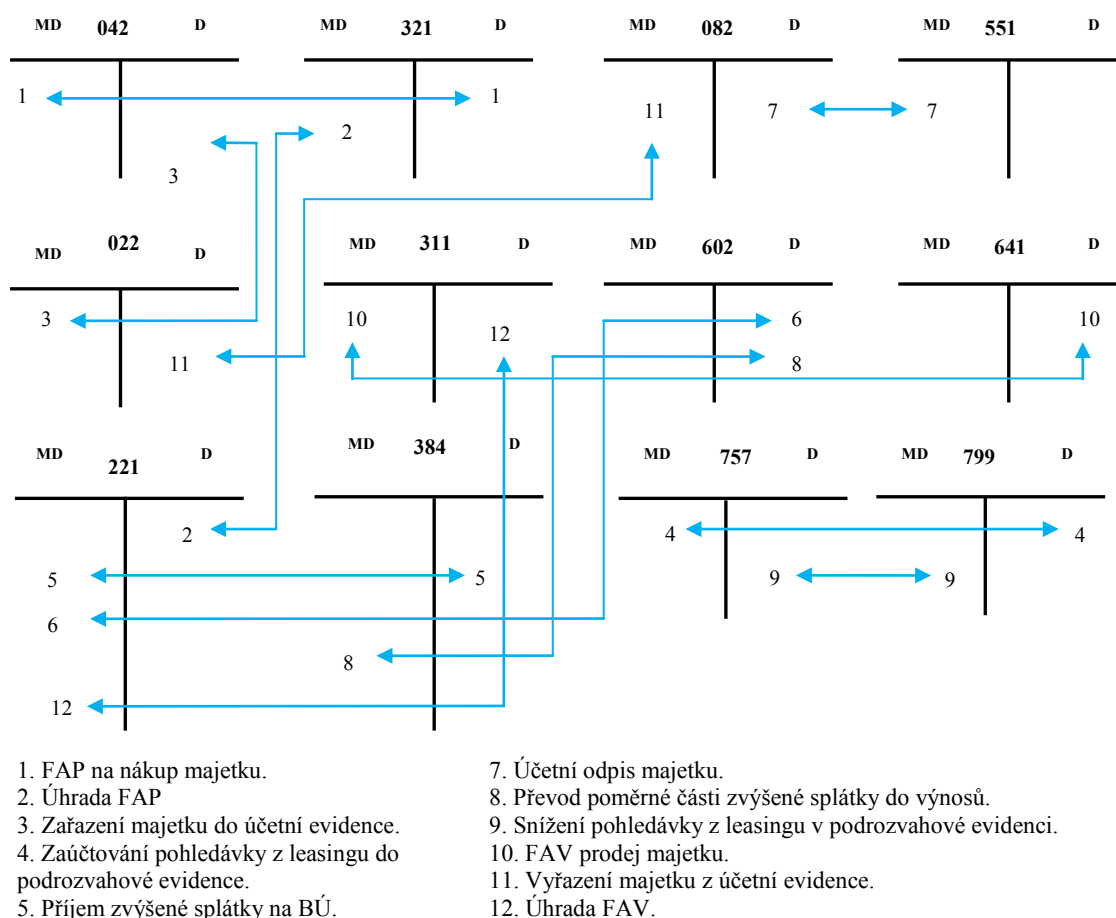
Zdroj: vlastní zpracování

První zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami u pronajímatele je zachycena viz Obr. 2.2. Pronajímatel zaúčtuje pohledávku plynoucí z leasingu (757 - Pohledávky z leasingu) do podrozvahové evidence, která se v průběhu trvání leasingu snižuje. Pronajímatel zaúčtuje první zvýšenou splátku na účet časového rozlišení (384 - Výnosy příštích období), která se v průběhu trvání leasingu bude rozpouštět do výnosů (602 - Tržby

⁴ Po ukončení leasingu je v podrozvahové evidenci závazek z leasingu (účet 753) roven nule, majetek na leasing (účet 752) se z podrozvahy vyřadí. Tento majetek je možné dále sledovat v podrozvaze jako drobný dlouhodobý hmotný majetek (účet 761), nebo pokud se zařadí do dlouhodobého hmotného majetku (účet 02x), tak se již v podrozvaze neeviduje.

z prodeje služeb). Další účetní případy o kterých bude pronajímatel účtovat jsou zachyceny v Obr. 2.2. Spolu s výše zmíněnými účty jsou zde dále použity účty jako 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku, 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí, 221 - Bankovní účty, 311 - Odběratelé, 321 - Dodavatelé, 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a 799 - Evidenční účet podrozvahové evidence.

Obr. 2.2 První zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami u pronajímatele

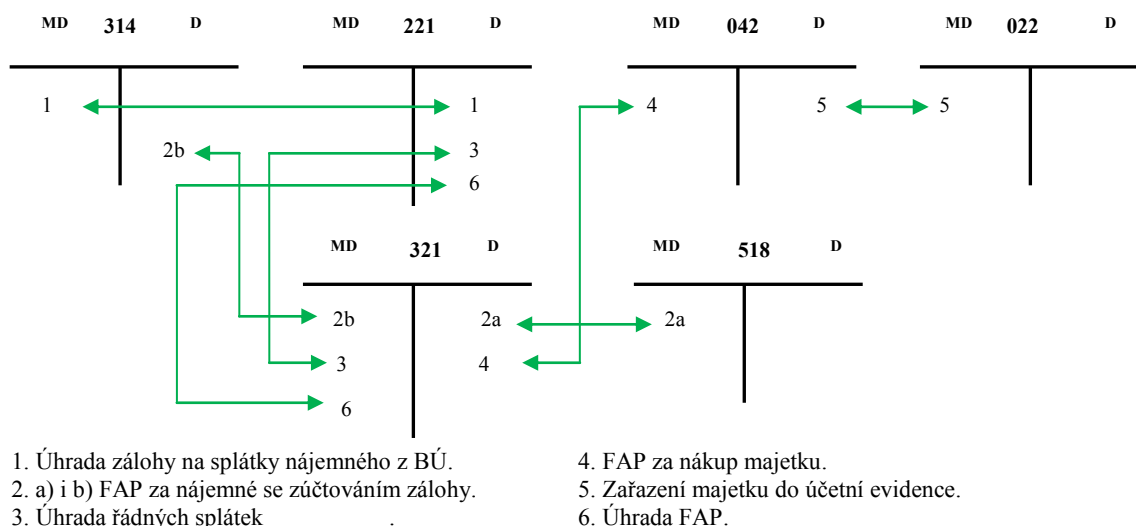

Zdroj: vlastní zpracování

Druhá forma navýšení první platby dle Ryneše (2013, s. 215) je: „**Záloha na nájemné.** Záloha na budoucí leasingové splátky zaplacená při uzavření smlouvy se postupně odečítá od jednotlivých splátek při uskutečnění účetního případu. Záloha na budoucí splátky je účtována jako záloha na účet 314 - Poskytnuté provozní zálohy. V době splatnosti příslušné splátky je poměrná část zálohy započtena proti závazku ze splátky za pronajatý předmět leasingu.”

Vyobrazení zachycení finančního leasingu se zálohou na nájemné, která se u nájemce zachytí na účet 314 - Poskytnuté provozní zálohy, viz Obr. 2.3. Také jsou využity účty jako 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku, 221 - Bankovní účty, 321 - Dodavatelé a 518 - Ostatní služby.

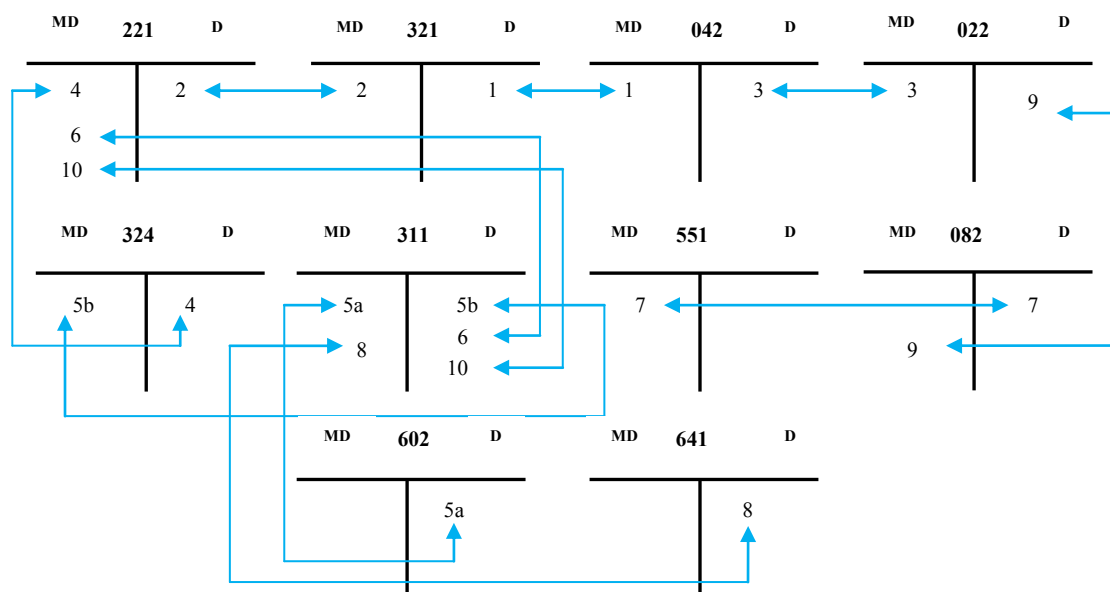
Obr. 2.3 Záloha nájemné u nájemce

Zdroj: vlastní zpracování

Finanční leasing se zálohou na nájemné, která se u pronajímatele zachytí na účet 324 - Poskytnuté provozní zálohy, je znázorněn viz Obr. 2.4. Jsou zde taktéž vyobrazeny účty 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku, 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí, 221 - Bankovní účty, 311 - Odběratelé 321 - Dodavatelé, 324 - Přijaté provozní zálohy, 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, 602 - Tržby z prodeje služeb a 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

Obr. 2.4 Zálaha na nájemné u pronajímatele

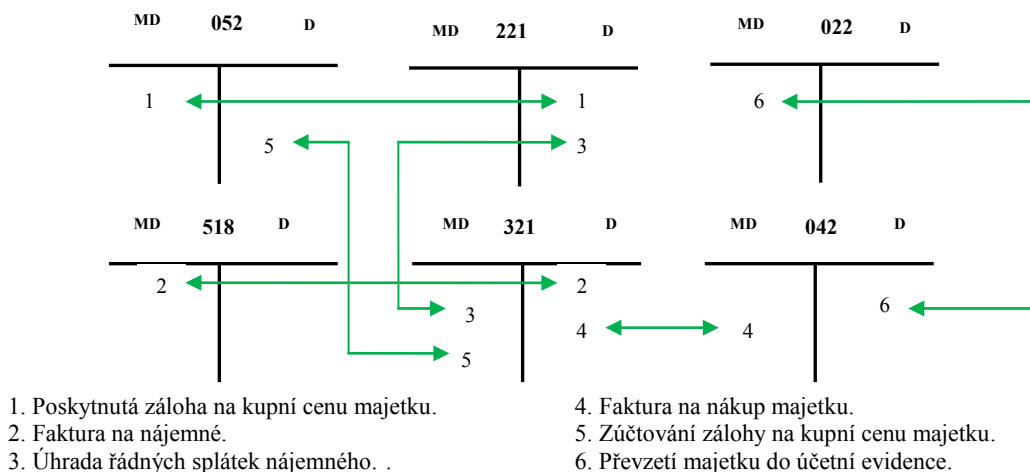
1. FAP na nákup majetku.
2. Úhrada FAP
3. Převzetí majetku do účetní evidence.
4. Přijetí zálohy na splátky nájemného.
5. a) i b) FAV za nájem se zúčtováním zálohy.
6. Úhrada řádných splátek.
7. Odpis majetku.
8. FAV na prodej majetku.
9. Vyřazení majetku z účetní evidence.
10. Úhrada FAV.

Zdroj: vlastní zpracování

Třetí forma navýšení první platby dle Ryneše (2013, s. 216) je: „**Zálaha na kupní cenu.** Zálaha na kupní cenu zaplacená předem na budoucí odkoupení najaté věci po skončení nájmu se účtuje při jejím zaplacení na účet 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek. Zálaha bude zúčtována s příslušným účtem závazků při koupi majetku při skončení nájmu.”

Obr. 2.5 je zaměřen na zachycení finančního leasingu se zálohou na kupní cenu u nájemce, která se zaúčtuje na účet 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek. Tato záloha se započte oproti závazku až v pořizovací ceně majetku v okamžiku jeho odkoupení při skončení nájmu. V Obr. 2.5 jsou použity účty 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku, 221 - Bankovní účty, 321 - Dodavatelé a 518 - Ostatní služby.

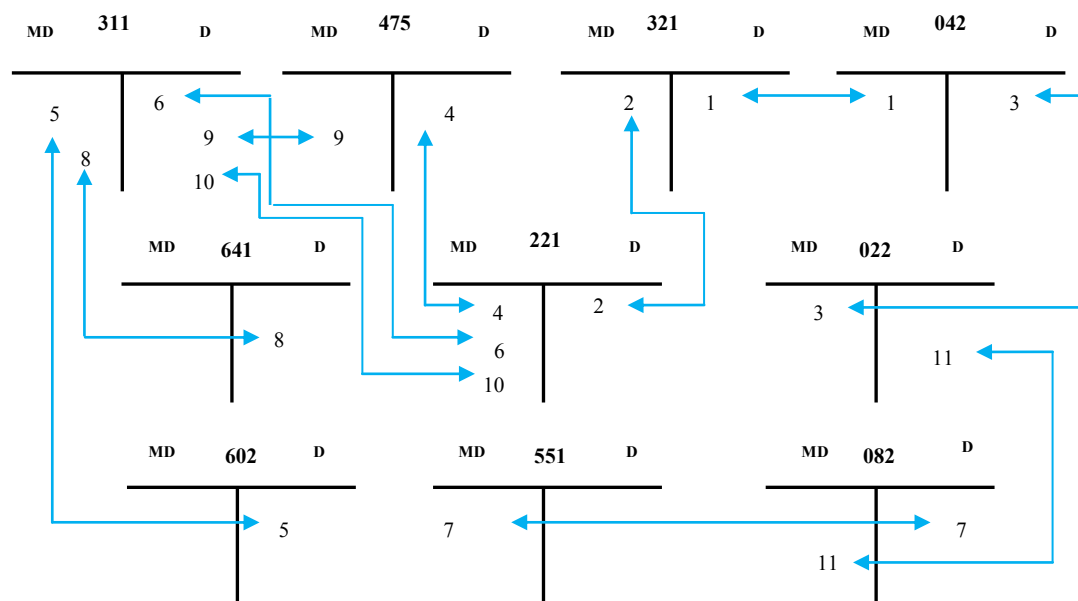
Obr. 2.5 Zálaha na kupní cenu u nájemce

Zdroj: vlastní zpracování

Zachycení finančního leasingu se zálohou na kupní cenu u pronajímatele je vyobrazeno viz Obr. 2.6. Zálaha na kupní cenu se u pronajímatele zachytí na účet 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy. Po skončení nájmu se tato záloha započte s pohledávkou, která vznikne při prodeji majetku. Jsou zde také použity následující účty 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí, 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku, 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí, 221 - Bankovní účty, 311 - Odběratelé, 321 - Dodavatelé, 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, 602 - Tržby z prodeje služeb a 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

Obr. 2.6 Zálaha na kupní cenu u pronajímatele

1. FAP na nákup majetku
2. Úhrada FAP
3. Převedení majetku do účetní evidence.
4. Přijatá záloha na kupní cenu majetku.
5. Faktura na nájemné.
6. Příjem řádných splátek nájemného.
7. Odpisy majetku.
8. FAV na prodej majetku.
9. Zúčtování zálohy na kupní cenu.
10. Úhrada FAV.
11. Vyřazení majetku z účetní evidence.

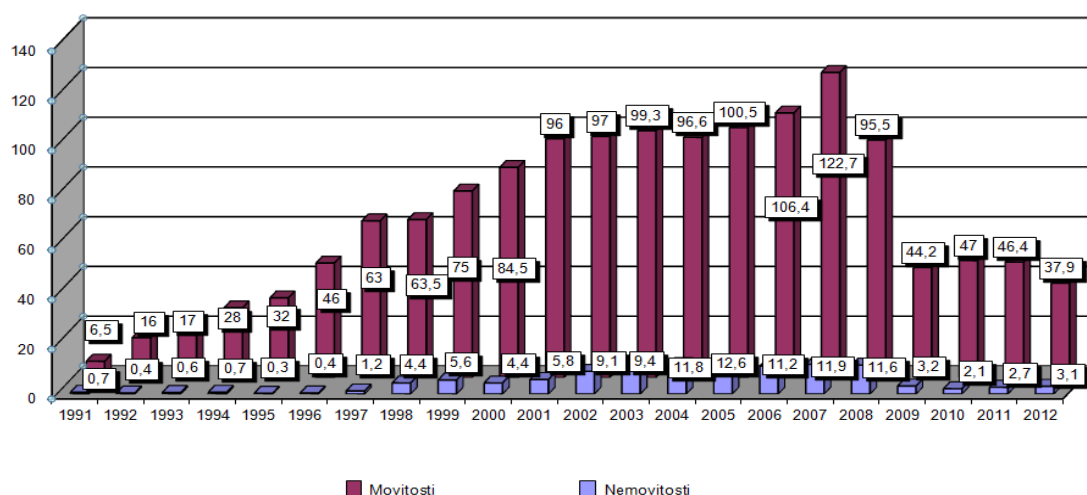
Zdroj: vlastní zpracování

2.10 Situace leasingu na českém trhu

Ze statistik uveřejněných na internetových stránkách České leasingové a finanční asociace (dále jen „ČLFA“) lze vyčíst informace týkající se leasingu v České republice.

Vývoj leasingových obchodů členů ČLFA je zachycen viz Obr. 2.7, lze z něj vyčíst, že převažuje leasing movitostí nad leasingem nemovitostí. S největší pravděpodobností je to způsobeno tím, že u pořizování nemovitostí na leasing je nutná dvojitá úhrada daně z nemovitosti. Přičemž poprvé je placena pronajímatelem a podruhé nájemcem s předkupním právem, který nemovitost od pronajímatele odkoupí, (Farská, 2003). Leasingové obchody se postupně zvyšovaly v průběhu let 1991 až 2007. Dopady finanční krize v roce 2008 měly za následek snížení leasingových obchodů. Leasing movitých věcí se propadl o 27 % na 95,5 mld. korun a leasing nemovitostí se snížil o 3 % na 11,6 mld. korun. Propad leasingových obchodů v roce 2009 byl ještě větší. Leasing movitých věcí se klesl na 44,2 mld. korun a leasing nemovitostí poklesl na 3,2 mld. korun, což bylo pravděpodobně zapříčiněno poklesem investic do nemovitostí.

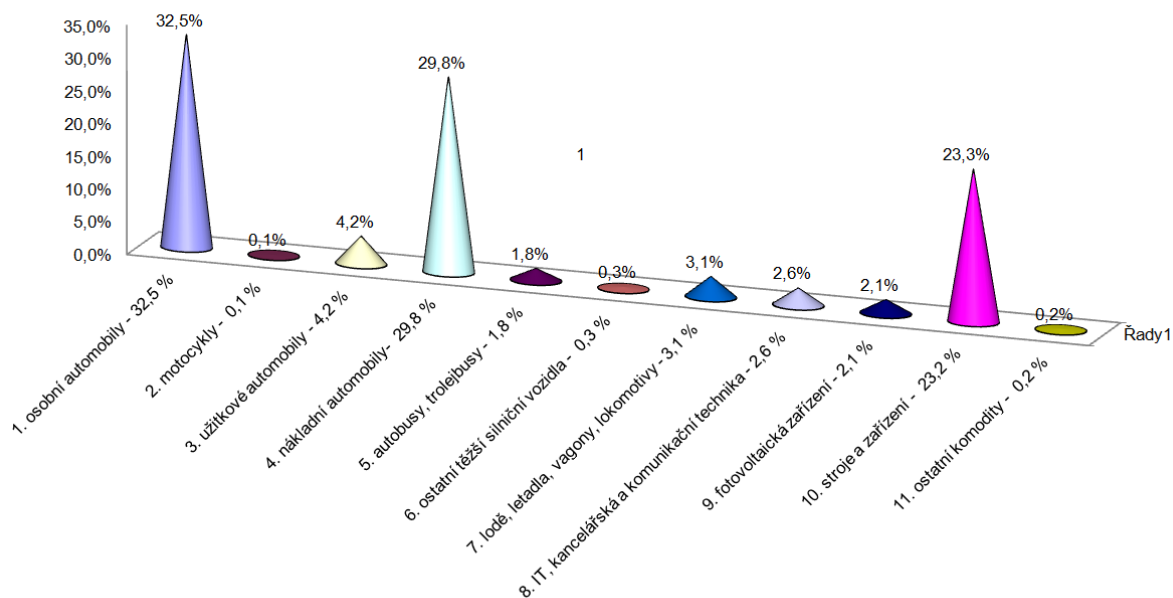
Obr. 2.7 Vývoj leasingových obchodů členů České leasingové a finanční asociace (v mld. Kč)

Zdroj: <http://www.clfa.cz/>⁵

Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v roce 2012 je znázorněn viz Obr. 2.8, ze kterého vyplývá, že v roce 2012 dominuje leasingu movitých věcí, leasing silničních vozidel. Z celkového počtu uzavřených smluv v roce 2012 měly největší podíl leasingy osobních automobilů (32,5 %), leasingy nákladních automobilů (29,8 %) a leasingy strojů a zařízení (23,3 %).

Obr. 2.8 Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v r. 2012

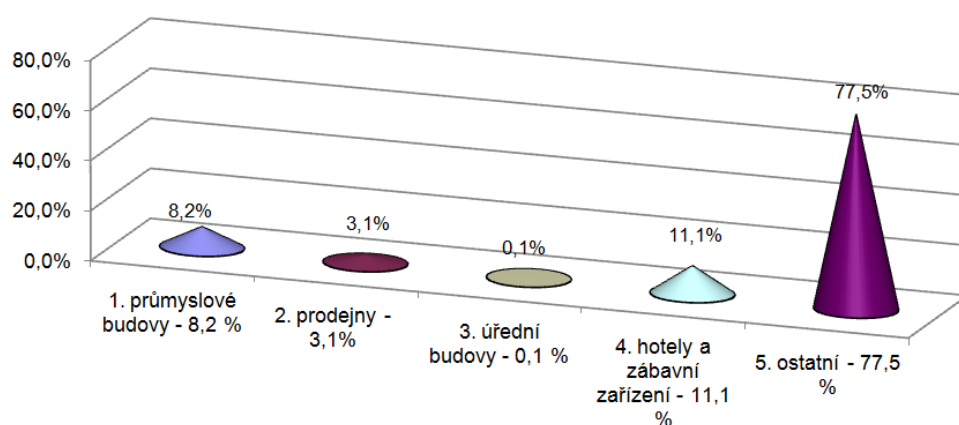
Zdroj: <http://www.clfa.cz/>⁵

⁵ ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE. ČLFA: Statistiky ČLFA 2007-2013 [online]. ČLFA [2. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=64>

Dle zprávy ČLFA o stavu a vývoji leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR bylo v roce 2012 uzavřeno 42 026 nových smluv o leasingu strojů, zařízení a dopravních prostředků pro podnikatele. Z celkového počtu uzavřených smluv bylo uzavřeno 16 195 smluv o finančním leasingu. Většina leasingů movitých věcí, tj. polovina, byla poskytnuta v soukromém sektoru služeb a přes dvě třetiny do průmyslu a stavebnictví.

Zaměření leasingu nemovitostí členů ČLFA v roce 2012 je zachyceno v Obr. 2.9. Lze z něj vyčíst, že v roce 2012 dominuje leasingu nemovitostí leasing ostatních nemovitostí, do kterých patří např. technologická centra a vědeckotechnické parky, školy, univerzitní budovy a domovy pro seniory.

Obr. 2.9 Zaměření leasingu nemovitostí členů ČLFA v r. 2012

Zdroj: <http://www.clfa.cz/>⁶

Dle zprávy ČLFA o stavu a vývoji leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR bylo v roce 2012 uzavřeno 41 nových smluv o leasingu nemovitostí s předáním leasingové nemovitosti do užívání nájemce. Z toho 38 smluv o finančním leasingu, 3 smlouvy o operativním leasingu.

⁶ ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE. ČLFA: Statistiky ČLFA 2007-2013 [online]. ČLFA [2. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=64>

3 Leasing z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví

Mezinárodní účetní standardy (International Accounting Standards – dále jen „IAS“) a Mezinárodní standardy finančního výkaznictví (International Financial Reporting Standards – dále jen „IFRS“) jsou významným nástrojem celosvětové harmonizace účetního výkaznictví. Výbor pro Mezinárodní účetní standardy (International Accounting Standards Committee - dále jen „IASC“) vydával do roku 2002 jednotlivé standardy pod názvem IAS. IASC byl nahrazen Radou pro Mezinárodní účetní standardy (International Accounting Standards Board - dále jen „IASB“), která pokračuje od roku 2003 ve vydávání nových standardů pod názvem IFRS. Číslování IFRS nenavazuje na IAS, stávající IAS zůstávají v platnosti, než budou případně aktualizovány nebo nahrazeny novými IFRS. V současné době je v platnosti 41 standardů IAS a 8 standardů IFRS, (Bohušová, 2008).

Mezinárodní standardy finančního výkaznictví obsahují úvod, předmluvu k výkladu standardů, koncepční rámec pro přípravu a předkládání účetních výkazů, účetní standardy (IAS/IFRS) a interpretace ke standardům (SIC/IFRIC)⁷. Úvod definuje účel IFRS, řídicí orgány a jejich pracovní program či postupy, (Kovanicová, 2005).

Soubor IFRS/IAS a Koncepční rámec harmonizují účetní závěrky v celosvětovém měřítku. Koncepční rámec je základem účetního výkaznictví, jež obsahuje obecně platné principy, ze kterých vycházejí Mezinárodní účetní standardy.

Hlavním cílem IFRS je dosažení srovnatelnosti účetních závěrek v celosvětovém rozsahu. Účetní informace by měly, dle koncepčního rámce, mít vlastnosti, jako jsou srozumitelnost, relevance, spolehlivost, srovnatelnost, pravdivý a věrný obraz, (Kovanicová, 2005).

3.1 IAS 17 - Leasingy

Standard IAS 17 se zabývá leasingy všeobecně. Jeho předmětem je stanovení účetních pravidel pro zobrazení operativních a finančních leasingů v účetních závěrkách, jak z hlediska pronajímatele, tak i nájemce. Ke standardu se vztahují interpretace, jako jsou IFRIC 4 určení,

⁷ Interpretace ke standardům vydávají výbory. Stálý interpretační výbor (Standing Interpretation Committee) vydává interpretace pod zkratkou SIC. A Výbor pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (International Financial Reporting Interpretations Committee) vydává interpretace pod zkratkou IFRIC.

zda smlouva obsahuje leasing, SIC 15 vztahující se k operativním leasingům a SIC 27 zabývající se vyhodnocením transakcí uzavřených právní formou leasingu.

„Cílem standardu je stanovit účetní pravidla pro zobrazení operativních a finančních leasingů v účetních závěrkách jak z hlediska nájemce, tak i z hlediska pronajímatele.“, (Paseková, 2006, s. 150).

Standard se použije na zachycení a vykazování všech leasingů mimo:

- leasingů k průzkumu nebo využití nerostných a jiných neobnovitelných zdrojů,
- licenčních smluv na využití patentů, licencí, rukopisů a jiných děl podléhajících autorskému právu, (Dvořáková, 2011).

Standard se nepoužívá pro oceňování položek u:

- nemovitostí držených nájemci, které se účtují jako investice do nemovitostí, blíže specifikováno v IAS 40 – Investice do nemovitostí,
- investic do nemovitostí poskytovaných pronajímateli v rámci operativního leasingu, blíže specifikováno v IAS 40 – Investice do nemovitostí,
- biologických aktiv držených nájemci v rámci finančního leasingu, blíže specifikováno v IAS 41 – Zemědělství,
- biologických aktiv poskytovaných pronajímateli v rámci operativního leasingu, blíže specifikováno v IAS 41 – Zemědělství, (Bohušová, 2008).

3.2 Finanční leasing dle standardu IAS 17

Operativní leasing a finanční leasing se od sebe liší jak ekonomickou podstatou, tak účetním zobrazením. IAS 17 jejich rozlišení věnuje velkou pozornost. Pro určení leasingu, jako finančního či operativního, není rozhodující forma smlouvy, nýbrž její obsah, který je třeba důkladně rozebrat z hlediska splnění podmínek definice jednotlivých leasingů. Klasifikace leasingu jako finančního spočívá v převedení všech podstatných rizik a odměn vyplývajících z vlastnictví. U operativního leasingu je tomu naopak, (Paseková, 2006).

Pro rozlišení leasingu není rozhodující forma smlouvy, nýbrž podstata transakce či obsah smlouvy. Mezi indikátory, obsažené ve standardu, které naznačují možnost, že se jedná o finanční leasing, patří:

- převedení vlastnictví aktiva na nájemce na konci nájemní doby,

- nájemce má právo koupit aktivum za cenu podstatně nižší, než je reálná hodnota k datu možného odkupu, je-li dostatečně jisté, že toto právo bude využito,
- doba leasingu je sjednaná na podstatnou dobu použitelnosti aktiva, i když vlastnictví nebude převedeno,
- současná hodnota minimálních leasingových splátek se na počátku leasingu rovná, nebo je vyšší, než reálná hodnota pronajatého aktiva,
- pronajatá aktiva jsou tak zvláštní povahy, že bez větších úprav nejsou pro jiného nájemce použitelná,
- jestliže nájemce zruší leasing, ztráty spojené se zrušením leasingu, které vznikly pronajímateli, jdou na vrub nájemce,
- zisky nebo ztráty vlivem pohybu reálné hodnoty zbytkové hodnoty připadají nájemci,
- nájemce je schopen pokračovat v leasingu v dalším období za nájemné, které je podstatně nižší než tržní nájemné, (Sládková, 2013).

3.3 Specifikace některých pojmů souvisejících s leasingem, dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví

Níže jsou uvedeny základní pojmy související s leasingem, jež jsou obsaženy v IAS 17, v českých i zahraničních publikacích týkajících se IFRS.

Leasing dle standardu představuje dohodu, v níž převádí pronajímatel za úhradu na nájemce právo používat aktivum po stanovenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu plateb po smluvené období, (Dvořáková, 2011).

Finanční leasing vzniká na základě smlouvy, ve které se na nájemce přenáší v podstatě všechna rizika a ekonomické užitky z vlastnictví aktiva. Přenesení rizik spojených s užíváním aktiva je spojeno s tím, že nájemce nemá prakticky možnost leasing ukončit, aniž by nesl ztráty a rizika s tím spojená, (Epstein a Jermakowicz, 2010).

Operativní leasing nesplňuje podmínky finančního leasingu, zejména nepřináší přenesení veškerých rizik a užitků, které vyplývají z vlastnictví aktiva, (Paseková, 2006).

Počátek leasingu je buď datum uzavření leasingové smlouvy, nebo datum vázanosti smluvních stran základními smluvními ustanoveními leasingu, podle okamžiku, který nastane dříve. K tomuto datu se leasing klasifikuje jako operativní nebo finanční leasing a v případě

finančního leasingu se stanoví částky, které budou uznány na počátku doby leasingu, (Paseková, 2006).

Počátek doby leasingu je datum, od něhož je nájemce oprávněn vykonávat svá uživatelská práva k najatému aktivu. Je to datum, ke kterému je leasing prvotně uznán, tj. jsou uznána aktiva, závazky, výnosy nebo náklady vyplývající z leasingu, (Sládková, 2013).

Doba leasingu je nevypověditelná doba, po kterou má nájemce sjednán leasing aktiva, společně s dalšími dobami, po které má nájemce možnost pokračovat v leasingu aktiva, s dalšími platbami nebo bez nich, přičemž na počátku leasingu je dostatečně jisté, že nájemce tuto možnost využije, (Epstein a Jermakowicz, 2010).

Minimální leasingové platby jsou platby během doby trvání leasingu, jejichž úhrada je nebo může být na nájemci požadována, s výjimkou podmíněného nájemného, nákladů na služby a daní, které jsou placeny a refundovány pronajímateli, společně:

- v případě nájemce, částky jím zaručené nebo zaručené s ním spřízněnou stranou, nebo
- v případě pronajímatele, zbytkovou hodnotou zaručenou pronajímateli nájemcem, stranou spřízněnou s nájemcem nebo třetí stranou nespřízněnou s pronajímatelem, která je finančně schopna splnit závazky vyplývající ze záruky, (Bohušová, 2008).

Pokud však má nájemce možnost koupit aktivum za cenu, o které lze předpokládat, že bude podstatně nižší než reálná hodnota k datu využití této opce, a pokud je možné na počátku leasingu důvodně očekávat, že bude tato možnost využita, zahrnují minimální leasingové platby, minimální platby splatné během doby trvání leasingu do data očekávané realizace možného nákupu a platby požadované při jeho realizaci.

Reálná hodnota - IFRS 13 nově definuje reálnou hodnotu jako „cenu, která by měla být získána při prodeji aktiva nebo uhrazena při převodu závazku k datu ocenění v běžné transakci mezi účastníky trhu“. Dosavadní definice označovala reálnou hodnotu za „částku, za kterou by mohlo být v transakcích mezi znalými a ochotnými stranami za obvyklých podmínek směněno aktivum nebo vyrovnán závazek, (<http://www.ifrs.org/>)⁸.

„Ekonomická životnost je buď období, během kterého se očekává, že aktivum bude ekonomicky využitelné jedním nebo více uživateli, nebo očekávaný počet výrobků nebo

⁸ IFRS. *IFRS 13 Fair Value Measurement* [online]. IFRS [28.3.2013]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/IFRSs/Documents/IFRS13en.pdf>

podobných jednotek, které jsou získatelné z daného aktiva jedním nebo více uživateli.”, (Bohušová, 2008, s. 139).

Doba použitelnosti je odhadnuté zbývající období od počátku doby leasingu, ale bez omezení na dobu leasingu, během něž lze očekávat spotřebu ekonomických užitků z daného aktiva účetní jednotkou. Doba použitelnosti není omezena dobou trvání leasingu, (Sládková, 2013).

Čistá investice do leasingu je hrubá investice do leasingu diskontovaná implicitní úrokovou mírou. **Hrubá investice do leasingu** se získá součtem minimálních leasingových plateb v rámci finančního leasingu, které získá pronajímatel za dobu leasingu a nezaručené zbytkové hodnoty připadající na pronajímatele. **Nerealizovaný finanční výnos** je rozdíl mezi hrubou investicí do leasingu a čistou investicí do leasingu, (Bohušová, 2008).

Implicitní úroková míra je diskontní sazba, pro kterou platí, že na počátku leasingu se souhrnná současná hodnota minimálních leasingových plateb a nezaručené zbytkové hodnoty rovná souhrnu reálné hodnoty pronajímaného aktiva a dalších vstupních přímých nákladů, (Jílek a Svobodová, 2012).

Současnou hodnotu minimálních leasingových plateb lze matematicky zachytit podle (Hinke, 2006):

$$PV = \sum \left[P \div (1 + i)^n \right], \quad (3.1)$$

kde P jsou jednotlivé leasingové platby, i je úroková míra a n je počet plateb.

3.4 Vykazování leasingu dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví

Účetní zachycení finančního leasingu u pronajímatele je podobné jako poskytnutí úvěru, proto je nutno oddělit hodnotu půjčky a finanční výnosy neboli úroky. Pronajímatel namísto finančních prostředků půjčuje dlouhodobé aktivum, které je v průběhu nájmu spláceno.

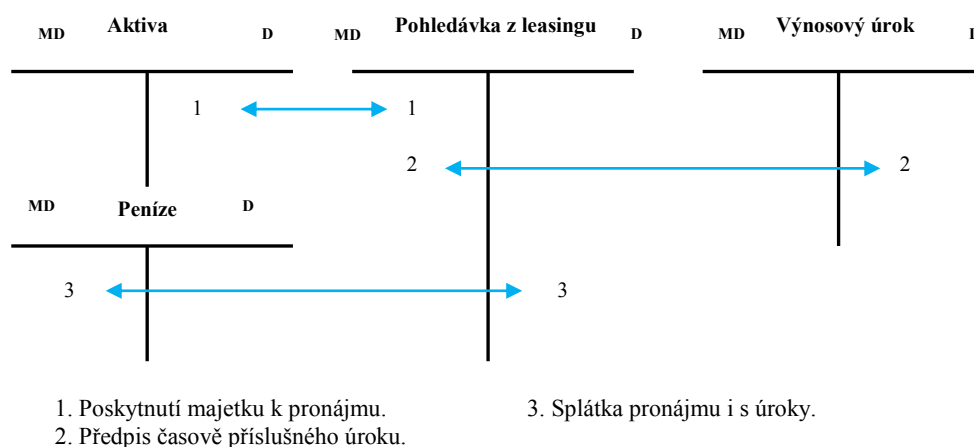
Předmět finančního leasingu se účtuje jako aktivum a jako závazek plynoucí z budoucích splátek, v částce rovnající se buď obvyklé ceně daného aktiva, nebo současné hodnotě minimálních splátek na počátku leasingu. Majetek se za normálních okolností

odepisuje po dobu použitelnosti nebo po dobu trvání leasingu v případě, že je tato doba kratší. V rámci IFRS je však tato druhá možnost přípustná pouze tehdy, pokud neexistuje přiměřená jistota, že se nájemce stane vlastníkem majetku

Výnos z finančního pronájmu je dán rozdílem tzv. hrubé investice a čisté investice do leasingu. Hrubá investice do leasingu zahrnuje minimální leasingové platby a částku nezaručené zbytkové hodnoty. Rozdíl hrubé a čisté investice je celkový úrokový výnos, který vznikne za dobu finančního pronájmu. Čistá investice do leasingu je hrubá investice do leasingu diskontovaná implicitní úrokovou mírou leasingu. Implicitní úroková míra leasingu je taková úroková míra, při níž se současná hodnota minimálních leasingových plateb, případně zvýšená o nezaručenou zbytkovou hodnotu, rovná současné hodnotě pronajímaného aktiva, plus počáteční přímé náklady pronajímatele, (Dvořáková, 2011).

V Obr. 3.1 je znázorněn zjednodušený pohled na účtování finančního leasingu majetku u pronajímatele.

Obr. 3.1 Účtování finančního leasingu u pronajímatele

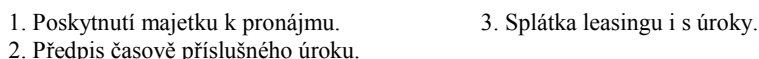

Zdroj: vlastní zpracování

Účetní zachycení finančního leasingu u nájemce je zrcadlovým obrazem zachycení u pronajímatele. Nájemce uzná aktivum a závazek plynoucí z finančního leasingu v nižší hodnotě dané reálnou hodnotou pronajatého aktiva nebo současnou hodnotou minimálních leasingových splátek.

Na základě právní podstaty finančního leasingu nájemci v průběhu leasingu nevzniká žádné vlastnické právo k najatému aktivu, ale získává ekonomické užítky plynoucí z užívání najatého aktiva po značnou část doby ekonomické životnosti aktiva, (Bohušová, 2008).

Obr. 3.2 Účtování finančního leasingu u nájemce

3.5 Očekávaná novela IAS 17

Navrhované změny směřují k poskytnutí informací o budoucích finančních tocích spojených s leasingovými platbami, bez ohledu zda se jedná o operativní leasing nebo finanční leasing. Současně by také měla být v Rozvaze zohledněna všechna aktiva i závazky z nájemních smluv, (Dvořáková, 2011).

4 Praktická aplikace finančního leasingu

Tato kapitola je věnována účetnímu zachycení finančního leasingu u pronajímatele i nájemce dle českých předpisů i IFRS. Nejprve je účtování předmětu finančního leasingu předvedeno na několika modelových příkladech a nakonec je zobrazeno účtování předmětu finančního leasingu u existující společnosti KLM, s. r. o.

4.1 Účtování leasingu z pohledu českých předpisů - modelové příklady

V následujících příkladech je znázorněno zachycení předmětu finančního leasingu u nájemce i pronajímatele z různých pohledů na navýšení první platby. Příkladu č. 1 je zaměřen na první zvýšenou splátku s následnými pravidelnými platbami. První zvýšená splátka se musí časově rozlišit pomocí účtu 381 - Náklady příštích období u nájemce a 384 - Výnosy příštích období u pronajímatele. V příkladu č. 2 je znázorněno účtování finančního leasingu se zálohou na nájemné, která se u nájemce zachytí na účet 314 - Poskytnuté provozní zálohy a u pronajímatele na účet 324 - Přijaté provozní zálohy. Nakonec v příkladu č. 3 je předvedeno účtování finančního leasingu se zálohou na kupní cenu. Tato záloha se započte oproti závazku u nájemce a oproti pohledávce u pronajímatele až v pořizovací ceně majetku v okamžiku jeho odkoupení při skončení nájmu.

4.1.1 Modelový příklad č. 1 - první zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami

Zadání příkladu č. 1: Ze smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci týkající se počítačového serveru vyplývají tyto skutečnosti: Smlouva je uzavřena na 36 měsíců, a to od 1.7.2010 do 30.6.2013. Pořizovací cena serveru činí 2 000 000 Kč, nájemné bude hrazeno v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 60 000 Kč, a to vždy k 15. dni daného kalendářního měsíce. K datu podpisu smlouvy, což je zároveň datum předání předmětu ve stavu způsobilém k obvyklému užívání, bude uhrazena první zvýšená splátka nájemného (jedná se o mimořádnou splátku neboli první navýšenou splátku s následnými pravidelnými platbami) ve výši 30 % pořizovací ceny, tj. 600 000 Kč. Odkupní cena serveru po skončení pronájmu činí 20 000 Kč, přičemž nájemce má právo předmět pronájmu po skončení leasingu odkoupit. Pronajímatel zařadil server do dlouhodobého nehmotného majetku a odpisuje jej pomocí rovnoměrných účetních odpisů po dobu trvání pronájmu, tj. 36 měsíců. DPH v letech 2010 - 2012 činí 20 %, v roce 2013 se zvýšilo na 21 %, nájemce i pronajímatel jsou plátcí DPH a vedou účetnictví.

Řešení příkladu č. 1: Ze smlouvy vyplývá, že se jedná finanční pronájem s následnou kopí najaté věci, přičemž první splátka je mimořádnou leasingovou splátkou. Tuto leasingovou splátku je nutno časově rozlišovat. Ostatní splátky jsou ve stejné výši a tykají se příslušeného zdaňovacího a účetního období. Lze je tedy účtovat rovnou do nákladů jako daňový náklad u nájemce a výnos u pronajímatele. Celková výše nájemného činí 2 760 000 Kč⁹. Doba nájmu činní 36 měsíců, čili na jeden měsíc připadá poměrná část nájemného 76 666,67 Kč¹⁰. Do konce roku 2010 spadá celkem 6 měsíců trvání smlouvy, čili za rok 2010 lze uplatnit v daňových nákladech celkem 460 000 Kč¹¹, v letech 2011 a 2012 potom 920 000 Kč¹² a v roce 2013 opět 460 000 Kč¹³. V roce 2010 bude v řádných splátkách uhrazeno na nájemném v celkový výši 360 000 Kč¹⁴, z první mimořádné splátky se tak tohoto období týká 100 000,00 Kč¹⁵, v letech 2011 a 2012 to je 200 000 Kč¹⁶ a pro rok 2013 opět 100 000 Kč¹⁷. V součtu je tak v průběhu trvání leasingové smlouvy nakonec do nákladů (výnosů) převedena plná výše první mimořádné splátky. Účtování příkladu č. 1 u nájemce je zachyceno v Tab. 4.1.

Tab. 4.1 Účtování příkladu č. 1 u nájemce - první zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
01.07.2010	ID - Zaúčtování serveru do podrozvahové evidence	2 000 000,00	752	799
01.07.2010	ID - Zaúčtování závazku z leasingu do podrozvahové evidence	3 331 560,00	799	753
01.07.2010	VBÚ - Úhrada zvýšené splátky z BÚ	600 000,00	381	
	- DPH 20 %	120 000,00	343	
	- celkem	720 000,00		221
01.07.2010	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci	720 000,00	753	799
15.MM.2010	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2010 6x)	60 000,00	518	
	- DPH 20 %	12 000,00	343	
	- celkem	72 000,00		221

⁹ Celková výše nájemného = (36 · 60 000 Kč) + 600 000 Kč = 2 760 000 Kč

¹⁰ Poměrná část nájemného = 2 760 000 Kč / 36 = 76 666,67 Kč

¹¹ Daňové náklady 2010 = (2 760 000 Kč / 36) · 6 = 460 000 Kč

¹² Daňové náklady 2011 a 2012 = (2 760 000 Kč / 36) · 12 = 920 000 Kč

¹³ Daňové náklady 2013 = (2 760 000 Kč / 36) · 6 = 460 000 Kč

¹⁴ Řádné splátky celkem 2010 = 60 000 Kč · 6 = 360 000 Kč

¹⁵ Poměrná část mimořádné splátky 2010 = (600 000 Kč / 36) · 6 = 100 000 Kč

¹⁶ Poměrná část mimořádné splátky 2011 a 2012 = (600 000 Kč / 36) · 12 = 200 000 Kč

¹⁷ Poměrná část mimořádné splátky 2013 = (600 000 Kč / 36) · 6 = 100 000 Kč

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
15.MM.2010	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2010 6x)	72 000,00	753	799
31.12.2010	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	100 000,00	518	381
15.MM.2011	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2011 12x) - DPH 20 % - celkem	60 000,00 12 000,00 72 000,00	518 343	221
15.MM.2011	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2011 12x)	72 000,00	753	799
15.MM.2011	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2011 12x)	72 000,00	753	799
31.12.2011	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	200 000,00	518	381
15.MM.2012	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2012 12x) - DPH 20 % - celkem	60 000,00 12 000,00 72 000,00	518 343	221
15.MM.2012	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2012 12x)	72 000,00	753	799
31.12.2012	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	200 000,00	518	381
15.MM.2013	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2013 6x) - DPH 21 % - celkem	60 000,00 12 600,00 72 600,00	518 343	221
15.MM.2013	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2013 6x)	72 600,00	753	799
01.07.2013	FAP - Nákup serveru - DPH 21 % - celkem	20 000,00 4 200,00 24 200,00	501 343	321
01.07.2013	ID - Vyřazení serveru z podrozvahové evidence	2 000 000,00	799	752
01.07.2013	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	100 000,00	518	381

Zdroj: vlastní zpracování

Pronajímatel navíc počítá rovnoměrné účetní odpisy, vypočítají se jako poměr vstupní ceny a doby životnosti, za 36 měsíců. Roku 2010 se týká 6 měsíců, takže účetní odpisy v roce 2010 činí 333 334 Kč¹⁸. V letech 2011 a 2012 pak 666 667 Kč¹⁹ a v roce 2013 činí 333 332 Kč²⁰, protože se odpisy zaokrouhlují na celé koruny nahoru a v posledním roce lze odepsat do výše vstupní ceny. Účtování příkladu č. 1 u pronajímatele je znázorněno v Tab. 4.2.

Tab. 4.2 Účtování příkladu č. 1 u pronajímatele - první zvýšená splátka s následnými pravidelnými platbami

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
28.06.2010	FAP - Nákup serveru na fakturu	2 000 000,00	042	
	- DPH 20 %	400 000,00	343	
	- celkem	2 400 000,00		321
30.06.2010	ID - Převzetí serveru do účetní evidence	2 000 000,00	022	042
01.07.2010	ID - Zaúčtování pohledávky z leasingu do podrozvahové evidence	3 331 560,00	757	799
01.07.2010	VBÚ - Příjem zvýšené splátky na BÚ	600 000,00		384
	- DPH 20 %	120 000,00		343
	- celkem	720 000,00	221	
01.07.2010	ID - Snížení pohl. z leasingu v podrozvahové evidenci	720 000,00	799	757
15.MM.2010	VBÚ - Příjem řádných splátek (v roce 2010 6x)	60 000,00		602
	- DPH 20 %	12 000,00		343
	- celkem	72 000,00	221	
15.MM.2010	ID - Snížení pohl. z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2010 6x)	72 000,00	799	757
31.12.2010	ID - Účetní odpis serveru za rok 2010	333 334,00	551	082
31.12.2010	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do výnosů	100 000,00	384	602
15.MM.2011	VBÚ - Příjem řádných splátek (v roce 2011 12x)	60 000,00		602
	- DPH 20 %	12 000,00		343
	- celkem	72 000,00	221	

¹⁸ Odpis 2010 = (2 000 000 Kč / 36) · 6 = 333 334 Kč

¹⁹ Odpis 2011 a 2012 = (2 000 000 Kč / 36) · 12 = 666 667 Kč

²⁰ Odpis 2013 = 2 000 000 Kč - 333 334 Kč - 666 667 Kč - 666 667 Kč = 333 332 Kč

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
15.MM.2011	ID - Snížení pohl. z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2011 12x)	72 000,00	799	757
31.12.2011	ID - Účetní odpis serveru za rok 2011	666 667,00	551	082
31.12.2011	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do výnosů	200 000,00	384	602
15.MM.2012	VBÚ - Příjem řádných splátek (v roce 2012 12x)	60 000,00		602
	- DPH 20 %	12 000,00		343
	- celkem	72 000,00	221	
15.MM.2012	ID - Snížení pohl. z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2012 12x)	72 000,00	799	757
31.12.2012	ID - Účetní odpis serveru za rok 2012	666 667,00	551	082
31.12.2012	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do výnosů	200 000,00	384	602
15.MM.2013	VBÚ - Příjem řádných splátek (v roce 2013 6x)	60 000,00		602
	- DPH 21 %	12 600,00		343
	- celkem	72 600,00	221	
15.MM.2013	ID - Snížení pohl. z leasingu v podrozvahové evidenci (v roce 2013 6x)	72 600,00	799	757
01.07.2013	ID - Účetní odpis serveru za rok 2013	333 332,00	551	082
01.07.2013	FAV - Prodej serveru	20 000,00		641
	- DPH 21 %	4 200,00		343
	- celkem	24 200,00	311	
01.07.2013	ID - Vyřazení serveru s účetní evidencí	2 000 000,00	082	022
01.07.2013	ID - Převod poměrné části zvýšené splátky do výnosů	100 000,00	384	602

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.2 Modelový příklad č. 2 - záloha na nájemné

Zadání příkladu č. 2: Nájemce vedoucí účetnictví uzavřel s pronajímatelem neplátcem DPH smlouvu o finančním pronájmu s následnou koupí najatého majetku. Jedná se o nájem televizní kamery, doba leasingu činí 36 měsíců a začíná 15.5.2010. Pronajímatel zařadil televizní kameru do odpisové skupiny č. 1 dlouhodobého hmotného majetku, která má

dobu odpisování 3 roky. Celkové nájemné činí 432 000 Kč²¹. Nájemné bude hrazeno ve 36 pravidelných splátkách ve výši 10 000 Kč vždy k poslednímu dni kalendářních měsíců, po které trvá nájemní smlouva. Na počátku leasingu dojde k úhradě zálohy na nájemné (postupně se odečítá od jednotlivých splátek) ve výši 72 000 Kč. Pronajímatel bude zasílat nájemci pravidelně faktury na nájemné k 15. dni v měsíci. Televizní kamera bude odkoupena po skončení pronájmu za 132 000 Kč. Pořizovací cena televizní kamery u pronajímatele byla 400 000 Kč.

Řešení příkladu č. 2: Zde platí, že se bude postupně zúčtovávat záloha na nájemné do jednotlivých splátek nájemného. V tomto případě se bude vždy zúčtovávat částka 2 000 Kč²². Pronajímatel zašle nájemci nejprve zálohovou fakturu na 72 000 Kč a poté bude zasílat pravidelné faktury v částce 12 000 Kč²³, přičemž přímo na faktuře by měl být údaj o tom, že již část této částky byla uhrazena formou zálohy. Zaúčtování příkladu č. 2 u nájemce je uvedeno v Tab. 4.3.

Tab. 4.3 Účtování příkladu č. 2 u nájemce - záloha na nájemné

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
15.05.2010	VBÚ - Úhrada zálohy na splátky nájemného z BÚ	72 000,00	314	221
15.MM.2010	FAP - Faktura za nájemné (v roce 2010 celkem 8x) - zúčtování zálohy	12 000,00	518	321
		2 000,00	321	314
31.MM.2010	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2010 8x)	10 000,00	321	221
31.12.2010	VBÚ - Úhrada řádných splátek	10 000,00	321	221
15.MM.2011	FAP - Faktura za nájemné (v roce 2011 celkem 12x) - zúčtování zálohy	12 000,00	518	321
		2 000,00	321	314
31.MM.2011	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2011 12x)	10 000,00	321	221
15.MM.2012	FAP - Faktura za nájemné (v roce 2012 celkem 12x) - zúčtování zálohy	12 000,00	518	321
		2 000,00	321	314
31.MM.2012	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2012 12x)	10 000,00	321	221

²¹ Celková výše nájemného = (10 000 Kč · 36) + 72 000 Kč = 432 000 Kč

²² Poměrná část zálohy na nájemné = 72 000 Kč / 36 = 2 000 Kč

²³ Částka faktury je rovna součtu pravidelné měsíční splátky a poměrné části zálohy na nájemné.

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
15.MM.2013	FAP - Faktura za nájemné (v roce 2013 celkem 4x) - zúčtování zálohy	12 000,00	518	321
		2 000,00	321	314
31.MM.2013	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2013 4x)	10 000,00	321	221
15.05.2013	FAP - Nákup televizní kamery	132 000,00	042	321
20.05.2013	ID - Zařazení televizní kamery do účetní evidence	132 000,00	022	042

Zdroj: vlastní zpracování

Pronajímatel navíc počítá rovnoměrné účetní odpisy, vypočítají se jako poměr vstupní ceny a doby životnosti, za 36 měsíců. Účetní odpisy pro rok 2010 činí 88 889 Kč²⁴, pro rok 2011 a 2012 to je 133 334 Kč²⁵ a pro rok 2013 činí 44 443 Kč²⁶. Zůstatková cena majetku v účetnictví pronajímatele je ke dni podeje 0 Kč, zůstatková cena vypočtena dle ZoDzP pomocí rovnoměrných odpisů (poměr vstupní ceny a roční odpisové sazby) dosáhla hodnoty 0 Kč dne 31.12.2012²⁷. Účetní zachycení příkladu č. 2 u pronajímatele je uvedeno v Tab. 4.4.

Tab. 4.4 Účtování příkladu č. 2 u pronajímatele - záloha na nájemné

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
18.04.2010	FAP - Nákup televizní kamery	400 000,00	042	321
20.04.2010	ID - Převzetí televizní kamery do účetní evidence	400 000,00	022	042
15.05.2010	VBÚ - Příjem zálohy na splátky nájemného na BÚ	72 000,00	221	324
15.MM.2010	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2010 celkem 8x) - zúčtování zálohy	12 000,00	311	602
		2 000,00	324	311
31.MM.2010	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2010 8x)	10 000,00	221	311
31.12.2010	ID - Účetní odpis majetku za rok 2010	88 889,00	551	082

²⁴ Účetní odpis 2010 = (400 000 Kč / 36) · 8 = 88 889 Kč

²⁵ Účetní odpis 2011 a 2012 = (400 000 Kč / 36) · 12 = 133 334 Kč

²⁶ Účetní odpis 2013 = 400 000 Kč - 88 889 Kč - 133 334 Kč - 133 334 Kč = 44 443 Kč

²⁷ Zůstatková cena televizní kamery v účetnictví pronajímatele je ke dni prodeje nájemci 0 Kč, tzn. majetek byl odepsán ve výši 100 % vstupní ceny. Dle ZoDzP § 24 odst. 4 písm. b) se nájemné u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku uznává jako výdaj (náklad) za podmínky že, po ukončení doby nájmu podle písmene a) následuje bezprostředně převod vlastnických práv k předmětu nájmu mezi vlastníkem a nájemcem, přitom kupní cen a najatého hmotného majetku není vyšší než zůstatková cena vypočtená ze vstupní ceny evidované u vlastníka, kterou by předmět nájmu měl při rovnoměrném odpisování podle § 31 odst. 1. písm. a) ZoDzP k datu prodeje. Ale zároveň dle ZoDzP platí, že pokud by ke dni koupě najatá věc byla při rovnoměrném odpisování (§ 31) již odepsána ve výši 100 % vstupní ceny, neplatí podmínka uvedená v písmenu b).

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
15.MM.2011	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2011 celkem 12x)	12 000,00	311	602
	- zúčtování zálohy	2 000,00	324	311
31.MM.2011	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2011 12x)	10 000,00	221	311
31.12.2011	ID - Účetní odpis majetku za rok 2011	133 334,00	551	082
15.MM.2012	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2012 celkem 12x)	12 000,00	311	602
	- zúčtování zálohy	2 000,00	324	311
31.MM.2012	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2012 12x)	10 000,00	221	311
31.12.2012	ID - Účetní odpis majetku za rok 2012	133 334,00	551	082
15.MM.2013	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2013 celkem 4x)	12 000,00	311	602
	- zúčtování zálohy	2 000,00	324	311
31.MM.2013	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2013 4x)	10 000,00	221	311
15.05.2013	FAV - Prodej televizní kamery	132 000,00	311	641
15.05.2013	ID - Účetní odpis majetku za rok 2013	44 443,00	551	082
15.05.2013	ID - Vyřazení televizní kamery z účetní evidence (plně odepsána)	400 000,00	082	022

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.3 Modelový příklad č. 3 - záloha na kupní cenu

Zadání příkladu č. 3: Společnost AB, a. s. uzavřela 1.4.2010 smlouvu o finančním pronájmu s oprávněním k následné koupi najaté věci s leasingovou společností XY, a. s. týkající se nákladního automobilu. Pronajímatel i nájemce jsou plátcí DPH. Pořizovací cena nákladního automobilu u leasingové společnosti činí 5 000 000 Kč bez DPH. Podmínky leasingové smlouvy jsou následující: K datu uzavření smlouvy a předání automobilu ve stavu obvyklém k užívání nájemci, tj. k 1.4.2010, bude uhrazena záloha na kupní cenu automobilu ve výši 480 000 Kč. Leasingová smlouva trvá 60 měsíců. Pronajímatel bude nájemci zasílat pravidelně měsíční faktury, vždy k 15. dni v měsíci, které budou na částku 100 000 Kč (bez DPH) + příslušná sazba DPH dle ZoDPH. Splatnost nájemních faktur bude vždy k 25. dni v měsíci. Odkupní cena automobilu po skončení pronájmu byla dohodnuta na 800 000 Kč (bez DPH). Pronajímatel zařadil nákladní automobil do odpisové skupin č. 2 dlouhodobého hmotného majetku, která má dobu odpisování 5 let.

Řešení příkladu č. 3: Záloha na kupní cenu se zúčtuje až oproti kupní ceně automobilu po skončení leasingu. V tomto případě má pronajímatel povinnosti přiznat daň ze zálohy, nájemce má při splnění zákonných podmínek nárok na odpočet DPH u zálohy. Pomocí následujícího výpočtu určí pronajímatel výši DPH a vystaví nejpozději do 15 dnů od přijetí platby daňový doklad a zašle jej nájemci. Základ daně u zálohy je roven celkové částce přijaté zálohy snížené o daň. Tzn., že je nutno nejprve spočítat daň z částky 480 000 Kč. DPH tedy činí 80 016 Kč²⁸. Základ daně pak činí 399 984 Kč²⁹. Vlastní účtování u nájemce je zachyceno v Tab. 4.5.

Tab. 4.5 Účtování příkladu č. 3 u nájemce - záloha na kupní cenu

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
01.04.2010	VBÚ - Poskytnuta záloha na kupní cenu automobilu	480 000,00	052	221
10.04.2010	ID - Daňový doklad k záloze	80 016,00	343	052
15.MM.2010	FAP - Faktura na nájemné (v roce 2010 9x)	100 000,00	518	321
	- DPH 20 %	20 000,00	343	
	- celkem	120 000,00		
25.MM.2010	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2010 9x)	120 000,00	321	221
15.MM.2011	FAP - Faktura na nájemné (v roce 2011 12x)	100 000,00	518	321
	- DPH 20 %	20 000,00	343	
	- celkem	120 000,00		
25.MM.2011	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2011 12x)	120 000,00	321	221
15.MM.2012	FAP - Faktura na nájemné (v roce 2012 12x)	100 000,00	518	321
	- DPH 20 %	20 000,00	343	
	- celkem	120 000,00		
25.MM.2012	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2012 12x)	120 000,00	321	221
15.MM.2013	FAP - Faktura na nájemné (v roce 2013 12x)	100 000,00	518	321
	- DPH 21 %	21 000,00	343	
	- celkem	121 000,00		

²⁸ DPH = 480 000 Kč · 0,1667 = 80 016 Kč

²⁹ Základ daně = 480 000 Kč - 80 016 Kč = 399 984 Kč

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
25.MM.2013	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2013 12x)	121 000,00	321	221
15.MM.2014	FAP - Faktura na nájemné (v roce 2014 12x)	100 000,00	518	
	- DPH 21 %	21 000,00	343	
	- celkem	121 000,00		321
25.MM.2014	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2014 12x)	121 000,00	321	221
15.MM.2015	FAP - Faktura na nájemné (v roce 2015 3x)	100 000,00	518	
	- DPH 21 %	21 000,00	343	
	- celkem	121 000,00		321
25.MM.2015	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2015 3x)	121 000,00	321	221
01.04.2015	FAP - Nákup automobilu po skončení leasingové smlouvy	800 000,00	042	321
	- DPH 21 % ³⁰	84 003,00	343	321
	- Zúčtování zálohy na kupní cenu	399 984,00	321	052
20.04.2015	VBÚ - Doplatek faktury za nákup automobilu	484 019,00	321	221
28.04.2015	ID - Převedení automobilu do účetní evidence	800 000,00	022	042

Zdroj: vlastní zpracování

Pronajímatel navíc počítá rovnoměrné účetní odpisy, vypočítají se jako poměr vstupní ceny a doby životnosti, za 60 měsíců. Zůstatková cena majetku v účetnictví pronajímatele je ke dni podeje 0 Kč, zůstatková cena vypočtena dle ZoDzP pomocí rovnoměrných odpisů (poměr vstupní ceny a roční odpisové sazby) dosáhla hodnoty 0 Kč dne 31.12.2014³¹. V tomto příkladu se promíne účtování účetních odpisů automobilu, jehož systém byl vysvětlen již v příkladech č. 1 a 2. Pronajímatel bude o celé transakci účtovat, tak jak je znázorněno v Tab. 4.6.

³⁰ DPH je vypočteno jen z rozdílu kupní ceny a zálohy na kupní cenu, tj. $(800\,000\text{ Kč} - 399\,984\text{ Kč}) \cdot 0,21 = 84\,003\text{ Kč}$. DPH je zaokrouhleno na celé koruny.

³¹ Zůstatková cena nákladního automobilu v účetnictví pronajímatele je ke dni prodeje nájemci 0 Kč, tzn. majetek byl odepsán ve výši 100 % vstupní ceny. V tomto případě platí stejná podmínka jako u příkladu č. 2. A to, že dle ZoDzP platí, že pokud by ke dni koupě najatá věc byla při rovnoměrném odpisování (§ 31) již odepsána ve výši 100 % vstupní ceny, neplatí podmínka uvedená v písmenu b) odst. 24. ZoDzP.

Tab. 4.6 Účtování příkladu č. 3 u pronajímatele - záloha na kupní cenu

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
04.03.2010	FAP - Nákup nákladního automobilu	5 000 000,00	042	
	- DPH 20 %	1 000 000,00	343	
	- celkem	6 000 000,00		321
10.03.2010	ID - Převedení nákladního automobilu do užívání	5 000 000,00	022	042
01.04.2010	VBÚ - Přijatá záloha na kupní cenu auta od nájemce	480 000,00	221	475
10.04.2010	ID - Daňový doklad k záloze	80 016,00	475	343
15.MM.2010	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2010 9x)	100 000,00		602
	- DPH 20 %	20 000,00		343
	- celkem	120 000,00	311	
25.MM.2010	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2010 9x)	120 000,00	221	311
15.MM.2011	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2011 12x)	100 000,00		602
	- DPH 20 %	20 000,00		343
	- celkem	120 000,00	311	
25.MM.2011	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2011 12x)	120 000,00	221	311
15.MM.2012	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2012 12x)	100 000,00		602
	- DPH 20 %	20 000,00		343
	- celkem	120 000,00	311	
25.MM.2012	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2012 12x)	120 000,00	221	311
15.MM.2013	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2013 12x)	100 000,00		602
	- DPH 21 %	21 000,00		343
	- celkem	121 000,00	311	
25.MM.2013	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2013 12x)	121 000,00	221	311
15.MM.2014	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2014 12x)	100 000,00		602
	- DPH 21 %	21 000,00		343
	- celkem	121 000,00	311	
25.MM.2014	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2014 12x)	121 000,00	221	311

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
15.MM.2015	FAV - Faktura na nájemné (v roce 2015 3x)	100 000,00		602
	- DPH 21 %	21 000,00		343
	- celkem	121 000,00	311	
25.MM.2015	VBÚ - Úhrada splátky nájemného (v roce 2015 3x)	121 000,00	221	311
01.04.2015	FAV - Prodej automobilu po skončení leasingové smlouvy	800 000,00	311	641
	- DPH 21 %	84 003,00	311	343
	- Zúčtování zálohy na kupní cenu	399 984,00	475	311
01.04.2015	ID - Vyřazení prodaného automobilu z účetní evidence	5 000 000,00	082	022
20.04.2015	VBÚ - Inkaso doplatku faktury za prodej automobilu	484 019,00	221	311

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Účtování leasingu z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví - modelové příklady

Na následujících příkladech je znázorněno účtování finančního leasingu podle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví. Účtování je předvedeno na straně pronajímatele i nájemce.

IFRS přesně neurčuje žádný účtový rozvrh, každá účetní jednotka si určí svůj vlastní účetní rozvrh, podle kterého se bude řídit.

4.2.1 Modelový příklad č. 4 - účtování u pronajímatele

Zadání příkladu č. 4: Leasingová společnost CD, a. s. poskytla nájemci 1.1.2006 formou finančního leasingu stroj v hodnotě 5 000 000 Kč na dobu tří let. Rovnoměrné splátky leasingu činí 2 117 610 Kč vždy na konci období. Implicitní úroková míra (vnitřní výnosové procento) pronajímatele činí 13 % a společnosti nevznikly žádné počáteční náklady. Na konci tohoto tříletého leasingového vztahu přechází vlastnictví stroje na nájemce. Pronajímatel i nájemce nejsou plátcí DPH.

Řešení příkladu č. 4: Tab. 4.7 obsahuje leasingovou tabulku u pronajímatele a zaúčtování jednotlivých operací u pronajímatele je obsaženo v Tab. 4.8.

Tab. 4.7 Leasingová tabulka u pronajímatele

Období	Splátka (Kč)	Úroková míra	Pohledávka (Kč)	Úrok (Kč)	Snížení pohledávky (Kč)
2006	2 117 610,00	13 %	5 000 000,00	650 000,00	1 467 610,00
2007	2 117 610,00	13 %	3 532 390,00	459 210,00	1 658 399,00
2008	2 117 610,00	13 %	1 873 992,00	243 618,00	1 873 992,00
Celkem	6 352 830,00			1 352 828,00	

Zdroj: vlastní zpracování

Dle IAS 17 je nutné zveřejnit nerealizovaný finanční výnos, hrubou investici z leasingu a čistou investici do leasingu samostatně, musí být zachyceny tak, aby byly k dispozici. Z daného příkladu vyplývá, že nerealizovaný finanční výnos činí 1 352 830 Kč³², který je rozdílem souhrnu splátek a celkové hodnoty aktiva. Hrubá investice do leasingu je 6 352 830 Kč³³, což je souhrn všech splátek. Čistá investice do leasingu je rozdíl mezi hrubou investicí do leasingu a nerealizovaným finančním výnosem, zde je ve výši 5 000 000 Kč³⁴. Účetní zachycení příkladu č. 4 u pronajímatele je znázorněno v Tab. 4.8.

Tab. 4.8 Účtování příkladu č. 4 u pronajímatele

Období	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
2006	FAP - Nákup stroje od výrobce	5 000 000,00	13x	321
2006	ID - Poskytnutí stroje k pronájmu	6 352 830,00	31x	13x
2006	VBÚ - Úhrada stroje dodavatelům	5 000 000,00	321	221
2006	VBÚ - Příjem první splátky	2 117 610,00	221	
	- snížení pohledávky	1 467 610,00		31x
	- úrok	650 000,00		662
2007	VBÚ - Příjem druhé splátky	2 117 610,00	221	
	- snížení pohledávky	1 658 399,00		31x
	- úrok	459 210,00		662
2008	VBÚ - Příjem třetí splátky	2 117 610,00	221	
	- snížení pohledávky	1 873 992,00		31x
	- úrok	243 618,00		662

Zdroj: vlastní zpracování

³² Nerealizovaný finanční výnos = 6 352 830 Kč - 5 000 000 Kč = 1 352 830 Kč

³³ Hrubá investice do leasingu = 3 · 2 117 610 Kč = 6 352 830 Kč

³⁴ Čistá investice do leasingu = 6 352 830 Kč - 1 352 830 Kč = 5 000 000 Kč

4.2.2 Modelový příklad č. 5 - účtování u nájemce

Zadání příkladu č. 5: Společnost ML, a. s. si dne 1.1.2006 pronajala stroj v reálné hodnotě 1 000 000 Kč na dobu tří let. Bude splácet pronajímateli vždy ke konci roku částku 400 000 Kč. Implicitní úrokovou míru nájemce nezná, přírůstková výpůjční úroková míra u nájemce činí 11 %. Zůstatková hodnota majetku při vyřazení se odhaduje ve výši 2 500 Kč. Stejně tak se odhaduje doba životnosti 4 roky.

Řešení příkladu č. 5: Nejprve se musí zjistit, zda je vyšší částka reálné hodnoty, či současná hodnota minimálních leasingových splátek. K výpočtu současné hodnoty plateb se využije vzorce (3.1). V dalším kroku je nutné oddělit ve výši splátky část, která představuje úrok a bude také jako úrok účtována a část snížení dluhu, která bude postupně v účetnictví snižovat závazek. Obou kroků bude dosaženo při sestavení Tab. 4.9.

Tab. 4.9 Leasingová tabulka u nájemce

Období	Splátka v Kč	Úroková míra	Současná hodnota plateb v Kč	Závazek v Kč	Úrok v Kč	Snížení závazku v Kč
2006	400 000,00	11 %	360 360,00	977 485,00	107 524,00	292 476,00
2007	400 000,00	11 %	324 649,00	685 009,00	75 351,00	324 649,00
2008	400 000,00	11 %	292 476,00	360 360,00	39 640,00	360 360,00
Celkem	1 200 000,00		977 485,00			

Zdroj: vlastní zpracování

Z důvodu nižší částky současné hodnoty plateb ve srovnání s reálnou hodnotou, bude stroj zařazen do rozvahy nájemce v této nižší hodnotě 977 485 Kč. U ročního odpisu stroje postupuje účetní jednotka v souladu s IAS 16 - Pozemky, budovy a zařízení, pro odpisování použije lineární metodu³⁵.

$$\text{Odpis stroje} = \frac{977\,485 - 2\,500}{4} = 243\,747 \text{ Kč.}$$

³⁵ Lineární metoda odpisování vychází z předpokladu, že po celou dobu životnosti majetku budou odpisy rovnoměrně rozvrženy. Lineární odpisy se počítají podle vzorce:
Odpis = (pořizovací cena - zbytková hodnota) / očekávaná doba životnosti, (Bohušová, 2008, s. 130).

Zachycení jednotlivých operací spojených s leasingem u nájemce obsahuje Tab. 4.10.

Tab. 4.10 Účtování příkladu č. 5 u nájemce

Období	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
2006	ID - Zachycení stroje a závazku z leasingu v účetnictví ke dni zahájení leasingu	977 485,00	02x	32x
2006	VBÚ - Platba nájemného za období 2006	292 476,00	32x	221
2006	VBÚ - Platba úroku za období 2006	107 524,00	562	221
2006	ID - Odpis stroje	243 747,00	551	08x
2007	VBÚ - Platba nájemného za období 2007	324 649,00	32x	221
2007	VBÚ - Platba úroku za období 2007	75 351,00	562	221
2007	ID - Odpis stroje	243 747,00	551	08x
2008	VBÚ - Platba nájemného za období 2008	360 360,00	32x	221
2008	VBÚ - Platba úroku za období 2008	39 640,00	562	221
2008	ID - Odpis stroje	243 747,00	551	08x
2009	ID - Odpis stroje	243 744,00	551	08x
2009	ID - Zůstatková cena při vyřazení	2 500,00	551	08x

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Finanční leasing společnosti KLM, s. r. o.

Při zpracování této části došlo ke spolupráci se společností KLM, s. r. o., jejímž předmětem podnikání je mimo jiné hostinská činnost. Jelikož si společnost nepřála uvedení skutečného názvu, což bylo respektováno, byla označena smyšleným názvem. Ze stejného důvodu byly pozměněny i ostatní informace, dle kterých by bylo možno společnost identifikovat.

Společnost vznikla v roce 2008. Jedná se o společnost, která si při svém vzniku pořídila nemovitost. Budova byla v průběhu let komplexně rekonstruována a v dnešní době stále rekonstrukce probíhají. Od svého vzniku v roce 2008 se společnost neustále rozšiřuje.

V současné době se v budově nachází, zábavné centrum zahrnující restauraci, bowling, diskotéky, casino, hernu, lounge bar. Společnost vaří a rozvážá jídlo pro pečovatelské služby, zajišťuje rauty a mini catering. K rozvozu pokrmů využívá společnost automobily. Protože je pořízení automobilů finančně náročné využívá společnosti KLM, s. r. o. služby leasingových společností a bank.

Společnost je měsíčním plátcem DPH. Díky neustále probíhající rekonstrukci objektu, vykazuje společnost obvykle nadměrný odpočet DPH, který si nárokuje u místně příslušného finančního úřadu.

V současné době se hospodaření společnosti pohybuje ve ztrátě, což je zapříčiněno rekonstrukcí budovy. V průběhu let, po uvedení celého objektu do provozu, se plánuje ziskovost společnosti.

4.3.1 Leasingová smlouva

Pronajímatel a nájemce společnost KLM, s. r. o. uzavřeli v roce 2010 leasingovou smlouvu o finančním pronájmu č. 9876000321 na 36 měsíců. Předmětem leasingové smlouvy je skříňový nákladní automobil. První navýšená splátka tzv. mimořádná je ve výši 119 700 Kč bez DPH a následné pravidelné měsíční leasingové splátky jsou ve výši 9 440 Kč bez DPH a pojištění. Součástí leasingové ceny je majetkové pojištění i pojištění odpovědnosti. Perioda splátek je měsíční a mimořádná splátka činí 30 % ze vstupní ceny leasingu. Prodejní cena, při řádném ukončení leasingu, činí 1 200,00 Kč včetně DPH. Vstupní cenové podmínky dané leasingové smlouvy jsou zahrnuty v Tab. 4.11.

Tab. 4.11 Vstupní cenové podmínky leasingové smlouvy

	Není zdanitelným plněním (Kč)	Základ pro základní sazbu DPH (Kč)	Základní sazba DPH (Kč)	Celkem (Kč)
Vstupní cena do LS³⁶	0,00	399 000,00	79 800,00	478 800,00
Leasingová cena	52 855,20 ³⁷	459 540,00	92 002,40	604 391,00
Mimořádná splátka	0,00	119 700,00	23 940,00	143 640,00

Zdroj: leasingová smlouva společnosti KLM, s. r. o. č. 9876000321

Nedílnou součástí leasingové smlouvy je splátkový kalendář, který zároveň slouží jako daňový doklad. Datum splatnosti se shoduje s datem uskutečnění zdanitelného plnění. Částka „Celkem k úhradě“ je matematicky zaokrouhlena na celé koruny. Splátkový kalendář tvoří Přílohu č. 1.

³⁶ Leasingové smlouvy.

³⁷ Jedná se o pojištění odpovědnosti způsobenou provozem vozidla.

4.3.2 Účtování finančního leasingu u společnosti KLM, s. r. o. dle českých předpisů

Jelikož je nutné časově rozlišit první mimořádnou leasingovou splátku na náklady jednotlivých let. Musí se spočítat jejich rovnoměrné rozložení. Doba trvání smlouvy je stanovena na 3 roky. Podle ČSÚ č. 001 - Účty a zásady účtování na účtech je nutno v souvislosti s leasingem sledovat závazky z leasingu a dle ČSÚ č. 013 - Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je nutno zachytit majetek na leasing v podrozvahové evidenci. Společnost KLM, s. r. o. se rozhodla účtovat o snižování závazku z probíhajícího leasingu jednou ročně, k rozvahovému dni. Jak společnost KLM, s. r. o. o finančním leasingu účtovala v průběhu let je vyobrazeno v Tab. 4.12.

Tab. 4.12 Účtování u společnosti KLM, s. r. o.

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
28.01.2010	ID - Zaúčtování automobilu (do podrozvahové evidence)	399 000,00	752	799
28.01.2010	ID - Zaúčtování závazku z leasingu (do podrozvahové evidence)	604 391,00	799	753
28.01.2010	VBÚ - Úhrada mimořádné splátky z BÚ - DPH 20 % - celkem	119 700,00 23 940,00 143 640,00	381 343	221
05.02.2010 až 05.12.2010	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2010 11x – vždy k 5. dni v měsíci) - pojištění - leasingová splátka - DPH 20 % z leasingové splátky - haléřové vyrovnání - celkem	 1 468,20 9 440,00 1 888,00 -0,20 12 796,00	 548.1 518 343 548.2	221
31.12.2010	ID - Převod poměrné části mimořádné splátky do nákladů $(119\,700/36) \cdot 11 = 36\,575\,Kč$	36 575,00	518	381
31.12.2010	ID - Snižování závazku z leasingu v podrozvahové evidenci	284 396,00	753	799

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
05.01.2011 až 05.12.2011	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2011 12x – vždy k 5. dni v měsíci) - pojištění - leasingová splátka - DPH 20 % z leasingové splátky - haléřové vyrovnání - celkem	 1 468,20 9 440,00 1 888,00 -0,20 12 796,00	 548.1 518 343 548.2	 221
31.12.2011	ID - Převod poměrné části mimořádné splátky do nákladů $(119\,700/36) \cdot 12 = 39\,900\text{ Kč}$	39 900,00	518	381
31.12.2011	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci	153 552,00	753	799
05.01.2012 až 05.12.2012	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2012 12x – vždy k 5. dni v měsíci) - pojištění - leasingová splátka - DPH 20 % z leasingové splátky - haléřové vyrovnání - celkem	 1 468,20 9 440,00 1 888,00 -0,20 12 796,00	 548.1 518 343 548.2	 221
31.12.2012	ID - Převod poměrné části mimořádné splátky do nákladů $(119\,700/36) \cdot 12 = 39\,900\text{ Kč}$	39 900,00	518	381
31.12.2012	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci	153 552,00	753	799
05.01.2013	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2013 1x – vždy k 5. dni v měsíci) - pojištění - leasingová splátka - DPH 21 % z leasingové splátky - haléřové vyrovnání - celkem	 1 468,20 9 440,00 1 982,40 0,40 12 891,00	 548.1 518 343 548.2	 221
01.02.2013	FAP - Nákup automobilu - DPH 21 % - celkem	 991,68 208,32 1 200,00	 501 343	 321
01.02.2013	ID - Vyřazení automobilu z podrozvahové evidence	399 000,00	799	752

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
01.02.2013	ID - Zařazení automobilu do podrozvahové evidence v odkupní ceně ke konci leasingu (bez DPH)	991,68	761	799
31.12.2013	ID - Převod poměrné části mimořádné splátky do nákladů $(119\,700/36) \cdot 1 = 3\,325\text{ Kč}$	3 325,00	518	381
31.12.2013	ID - Snížení závazku z leasingu v podrozvahové evidenci	12 891,00	753	799

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost KLM, s. r. o. na začátku roku 2010 zaúčtovala automobil a závazek z leasingu do podrozvahové evidence. Dále zaplatila mimořádnou splátku leasingu, kterou v průběhu trvání leasingu časově rozlišovala dle příslušných měsíců v daném roce. Průběžně hradila řádné měsíční leasingové splátky. Na konci leasingového období, tj. začátek roku 2013, odkoupila společnost KLM, s. r. o. automobil od leasingové společnosti ve výši 1 200 Kč včetně DPH, čímž došlo k převedení vlastnického práva na nájemce a ukončení nájemního vztahu. Došlo k vyřazení automobilu z podrozvahové evidence. Protože pořizovací cena automobilu nepřesáhla hodnotu danou interní směrnicí společnosti, k zařazení do dlouhodobého hmotného majetku, rozhodla se společnost znovu vést v podrozvahové evidenci.

Doba nájmu dle ZoDzP by měla trvat alespoň minimální dobu, po kterou lze hmotný majetek odepisovat. Minimální doba je závislá na tom, do které odpisové skupiny je majetek zařazen. Doba nájmu se počítá ode dne přenechání předmětu pronájmu nájemci. Společnost KLM uzavřela smlouvu o finančním leasingu dne 28.01.2010, což se shoduje s datem předání předmětu smlouvy do užívání. Smlouva byla uzavřena na 36 měsíců. Předmětem leasingu je nákladní skříňový automobil, který se dle ZoDzP zařadí do 2. odpisové skupiny, u níž je doba odpisování stanovena na 5 let. Smlouva byla uzavřena v období od 20.07.2009 do 30.06.2010, kdy bylo možno uplatňovat mimořádné odpisy. Pronajímatel využil ustanovení ZoDzP, konkrétně § 30a, na základě kterého použil pro odepisování předmětu pronájmu mimořádné odpisy.

Přesné znění § 30a odst. 2 ZoDzP zní: „*Hmotný majetek zařazený v odpisové skupině 2 podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu pořízený v období od 1. ledna 2009 do 30. června 2010*

může poplatník, který je jeho prvním vlastníkem, odepsat bez přerušení do 100 % vstupní ceny za 24 měsíců, přitom za prvních 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 60 % vstupní ceny hmotného majetku a za dalších bezprostředně následujících 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 40 % vstupní ceny hmotného majetku.”, (ZoDzP).

Leasing je pro společnost KLM, s. r. o. daňově uznatelný, jelikož pronajímatel odepisoval předmět pronájmu na základě § 30a ZoDzP. Doba nájmu byla stanovena na 36 měsíců, což je o 12 měsíců více, než je stanovena minimální doba dle předchozího odstavce.

Tab. 4.13 vyobrazuje, jaký vliv měl finanční leasing na hospodaření společnosti v průběhu let 2010 - 2013, prostřednictvím vybraných položek Výkazu zisku a ztráty a Rozvahy na konkrétních položkách týkajících se leasingu.

Tab. 4.13 Vybrané položky Rozvahy, Výkaz zisku a ztráty 2010-2013

Rozvaha rok 2010 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2010 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
221	-284 396,00	431	-156 563,00	548.1	16 150,20		
343	44 708,00			518	140 415,00		
381	83 125,00			548.2	-2,20		
Část. Σ	-156 563,00	Část. Σ	-156 563,00	Část. Σ	156 563,00	Část. Σ	0,00
Rozvaha rok 2011 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2011 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
221	-437 948,00	429	-156 563,00	548.1	17 618,40		
343	67 364,00	431	-170 796,00	518	153 180,00		
381	43 225,00			548.2	-2,40		
Část. Σ	-327 359,00	Část. Σ	-327 359,00	Část. Σ	170 796,00	Část. Σ	0,00
Rozvaha rok 2012 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2012 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
221	-591 500,00	429	-327 359,00	548.1	17 618,40		
343	90 020,00	431	-170 796,00	518	153 180,00		
381	3 325,00			548.2	-2,40		
Část. Σ	-498 155,00	Část. Σ	-498 155,00	Část. Σ	170 796,00	Část. Σ	0,00

Rozvaha rok 2013 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2013 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
221	-604 391,00	429	-498 155,00	548.1	1 468,20		
343	92 210,72	431	-15 225,28	518	12 765,00		
381	0,00	321	1 200,00	548.2	0,40		
				501	991,68		
Část. Σ	-512 180,28	Část. Σ	-512 180,28	Část. Σ	15 225,28	Část. Σ	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.3 Účtování finančního leasingu u společnosti KLM, s. r. o. dle mezinárodních standardů finančního výkaznictví

Leasingová smlouva společnosti KLM, s. r. o. obsahuje několik indikátorů finančního leasingu např. převedení vlastnictví aktiva na nájemce na konci nájemní doby, a proto lze v souladu s IAS 17 tento pronájem klasifikovat jako finanční leasing. Indikátory určující leasing dle IAS 17 jako finanční jsou uvedeny v kapitole 3.2.

Standard IAS 17 obsahuje požadavky na zveřejnění informací týkajících se finančního leasingu a zároveň povinnost nájemce rozdělit leasingové splátky na dílčí části. Dílčí části leasingové splátky obsahují minimální leasingové splátky, úroky, platby za poskytnuté služby – jako je pojištění a DPH.

Jelikož má společnost KLM, s. r. o. nárok na odpočet DPH, nebude se hodnota DPH započítávat do minimálních leasingových splátek, a to v průběhu veškerých výpočtů této kapitoly. Obdobně tomu bude i s pojištěním, které bude zapláceno pojišťovně prostřednictvím leasingové společnosti.

Protože společnost KLM, s. r. o. nezná výši úrokové míry, musí si ji vypočítat. K výpočtu dané úrokové míry se použije program Microsoft Excel. Konkrétně pomocí funkce „Hledání řešení“, která se nachází na hlavním panelu v nabídce Data - Analýza hypotéz - Hledání řešení. Podrobný výpočet je uveden v Příloze č. 2. Úroková míra byla zjištěna ve výši 1,1014538 % p. m.

Dříve než společnost KLM, s. r. o. zaúčtuje předmět leasingu do své účetní evidence, musí zjistit, zda je vyšší částka reálné hodnoty či současná hodnota leasingových splátek. K výpočtu současné hodnoty se využije vzorec (3.1) z kapitoly 3.3. Celková současná

hodnota leasingových splátek činí 399 000 Kč, což je rovno reálné hodnotě najatého automobilu. Společnost ocení toto aktivum a závazek ve své rozvaze v hodnotě 399 000 Kč. Výpočet současné hodnoty leasingových splátek je zahrnut v Leasingové tabulce nájemce, která tvoří Přílohu č. 3.

Jelikož byl předmět leasingu zahrnut do majetku společnosti, stává se společnost jeho vlastníkem a může majetek odepisovat. Dle interních směrnic společnosti bude odpis proveden měsíčně rovnoměrným způsobem, vždy ke konci měsíce. Doba životnosti automobilu byla určena na 3 roky. Výpočet účetních odpisů je uveden v Příloze č. 4.

Protože IFRS nedefinuje žádnou účetní osnovu, má společnost KLM, s. r. o. definovat svou vlastní. Z tohoto důvodu je účetní osnova shodná s českou účetní osnovou.

Účtování jednotlivých účetních operací dle IFRS u společnosti KLM, s. r. o. je zahrnuto v Tab. 4.14. Úhrada řádných splátek je v Tab. 4.14 uvedena vždy souhrnnou částkou za daný rok, protože se každý měsíc mění výše snížení závazku z leasingu a úroků. Měsíční rozvržení těchto částí řádných splátek je uvedeno v leasingové tabulce u nájemce, která tvoří Přílohu č. 3.

4.14 Účtování u společnosti KLM, s. r. o. dle IFRS

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
28.01.2010	ID - Zaúčtování pořízení automobilu	399 000,00	022	379.3
28.01.2010	VBÚ - Úhrada mimořádné splátky z BÚ	119 700,00	379.3	
	- DPH 20 %	23 940,00	343	
	- celkem	143 640,00		221
05.02.2010 až 05.12.2010	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2010 11x – vždy k 5. dni v měsíci – částky jsou uvedeny za celé období)			
	- pojištění	16 150,20	548.1	
	- závazek z leasingu	73 985,36	379.3	
	- DPH 20 % z leasingové splátky	20 768,00	343	
	- úrok	29 854,64	562	
	- haléřové vyrovnání	-2,20	548.2	
	- celkem	140 756,00		221
31.12.2010	ID - Odpisy za rok 2010	121 924,00	551	082

Datum	Popis operace	Peněžní částka v Kč	MD	D
05.01.2011 až 05.12.2011	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2011 12x – vždy k 5. dni v měsíci – částky jsou uvedeny za celé období) - pojištění - závazek z leasingu - DPH 20 % z leasingové splátky - úrok - haléřové vyrovnání - celkem	 17 618,40 91 557,60 22 656,00 21 722,40 -2,40 153 552,00	 548.1 379.3 343 562 548.2	 221
31.12.2011	ID - Odpisy za rok 2011	133 008,00	551	082
05.01.2012 až 05.12.2012	VBÚ - Úhrada řádných splátek (v roce 2012 12x – vždy k 5. dni v měsíci – částky jsou uvedeny za celé období) - pojištění - závazek z leasingu - DPH 20 % z leasingové splátky - úrok - haléřové vyrovnání - celkem	 17 618,40 104 419,88 22 656,00 8 860,12 -2,40 153 552,00	 548.1 379.3 343 562 548.2	 221
31.12.2012	ID - Odpisy za rok 2012	133 008,00	551	082
05.01.2013	VBÚ - Úhrada řádné splátky (v roce 2013 1x) - pojištění - závazek z leasingu - DPH 21 % z leasingové splátky - úrok - haléřové vyrovnání - celkem	 1 468,20 9 337,16 1 982,40 102,84 0,40 12 891,00	 548.1 379.3 343 562 548.2	 221
31.12.2013	ID - Odpisy za rok 2013	11 060,00 Kč	551	082

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.15 znázorňuje, vliv finančního leasingu na hospodaření společnosti v průběhu let 2010 až 2013, prostřednictvím vybraných položek Výkazu zisku a ztráty a Rozvahy na konkrétních položkách týkajících se leasingu, kdyby se účtovalo dle IFRS.

4.15 Vybrané položky Rozvahy, Výkazu zisku a ztrát 2010-2013 (IFRS)

Rozvaha rok 2010 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2010 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
022	399 000,00	474	205 314,64	548.1	16 150,20		
082	-121 924,00	431	-167 926,64	548.2	-2,20		
221	-284 396,00			551	121 924,00		
343	44 708,00			562	29 854,64		
Část. Σ	37 388,00	Část. Σ	37 388,00	Část. Σ	167 926,64	Část. Σ	0,00
Rozvaha rok 2011 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2011 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
022	399 000,00	474	113 757,04	548.1	17 618,40		
082	-254 932,00	429	-167 926,64	548.2	-2,40		
221	-437 948,00	431	-172 346,40	551	133 008,00		
343	67 364,00			562	21 722,40		
Část. Σ	-226 516,00	Část. Σ	-226 516,00	Část. Σ	172 346,40	Část. Σ	0,00
Rozvaha rok 2012 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2012 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
022	399 000,00	474	9 337,16	548.1	17 618,40		
082	-387 940,00	429	-340 273,04	548.2	-2,40		
221	-591 500,00	431	-159 484,12	551	133 008,00		
343	90 020,00			562	8 860,12		
Část. Σ	-490 420,00	Část. Σ	-490 420,00	Část. Σ	159 484,12	Část. Σ	0,00
Rozvaha rok 2013 (vybrané položky)				Výkaz zisku a ztrát rok 2013 (vybrané položky)			
Aktiva		Pasiva		Náklady		Výnosy	
022	399 000,00	474	0,00	548.1	1 468,20		
082	-399 000,00	429	-499 757,16	548.2	0,40		
221	-604 391,00	431	-12 631,44	551	11 060,00		
343	92 002,40			562	102,84		
Část. Σ	-512 388,60	Část. Σ	-512 388,60	Část. Σ	12 631,44	Část. Σ	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

Kdyby společnost KLM, s. r. o. účtovala dle českých předpisů, evidovala by majetek pouze v podrozvahové evidenci. V tomto případě by ani neuplatňovala odpisy a z toho plynoucí oprávk. Musela by časově rozlišit mimořádnou splátku, kterou by v proběhu let postupně dávala do nákladů. Ve Výkazu zisku a ztráty by se objevily náklady na nájemné, časové rozlišení, pojistné, haléřové vyrovnání a odkupní cenu majetku.

Na druhou stranu, kdyby společnost KLM, s. r. o. účtovala pomocí IFRS, evidovala by majetek v účetní evidenci a odepisovala by jej. Dle IFRS se mimořádná splátka nemusí časově rozlišovat, při zaplacení jde rovnou na snížení leasingového závazku. Ve Výkazu zisku a ztrát by se objevily náklady na pojištění, haléřové vyrovnání, odpisy a úroky. V rozvaze by přibýly závazky plynoucí z leasingového pronájmu.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývá problematikou finančního leasingu dle české legislativy a IFRS. Hlavním přínosem této práce je přiblížení finančního leasingu z hlediska českých právních předpisů a IFRS a presentace komparativní analýzy jejich vyjádření při aplikaci v českém tržním prostředí.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat problematiku finančního leasingu z pohledu české legislativy a Mezinárodních standardů finančního výkaznictví., výhody i nevýhody finančního leasingu, vykazování a jednotlivé způsoby účtování dle české legislativy i Mezinárodních standardů finančního výkaznictví z pohledu pronajímatele i nájemce a prakticky porovnat jejich vyjádření při aplikaci v reálném českém tržním prostředí.

Stanovený cíl byl naplněn především jeho rozložením do jednotlivých částí práce, kdy v teoretické části je popsána problematika dotýkající se finančního leasingu z pohledu české legislativy a IFRS a v praktické části je prostřednictvím komparativní analýzy vyjádřena, jejich aplikace v reálném českém tržním prostředí.

Teoretická část práce je zaměřena na vymezení leasingu, základních pojmů souvisejících s leasingem, jeho výhod a nevýhod, uvedení vybraných druhů leasingu a to vše jak z pohledu české legislativy, tak z pohledu IFRS. Zároveň teoretická část obsahuje znázornění účtování finančního leasingu u nájemce i pronajímatele a to opět, jak z pohledu české legislativy, tak z pohledu IFRS.

Praktická část práce se věnuje účtování a vykazování leasingu z pohledu české legislativy a IFRS, přičemž na modelových příkladech je znázorněn postup účtování dle obou těchto forem a to jak u pronajímatele, tak i nájemce. Dále praktická část prezentuje komparativní analýzu jejich vyjádření při aplikaci účtování a vykazování finančního leasingu u existující společnosti KLM, s. r. o.

V závěrečném souhrnu lze konstatovat, že zachycení finančního leasingu dle české legislativy je odlišné od jeho zachycení dle IFRS. Jestliže pronajímatel účtuje o finančním leasingu dle českých předpisů, vykazuje předmět leasingu v rozvaze jako dlouhodobé aktivum, odepisuje jej a účtuje o leasingových splátkách. Výnosy z leasingových splátek musí časově rozlišit dle příslušnosti v daném účetním období. V případě, že pronajímatel účtuje o finančním leasingu dle IFRS nevykazuje jej v rozvaze jako dlouhodobé aktivum, ale jako

pohledávku z leasingu vůči nájemci. Zároveň pokud nájemce poskytne pronajímateli první zvýšenou leasingovou splátku, na rozdíl od českých předpisů, se nemusí časově rozlišit a jde rovnou na snížení pohledávky z leasingu. Z pohledu nájemce, se dle českých předpisů, předmět leasingu zachytí v podrozvahové evidenci nájemce a musela by se časově rozlišit případná mimořádná splátka. Ale pokud nájemce účtuje a vykazuje dle IFRS vykazuje předmět leasingu v rozvaze jako aktivum, ze kterého by si mohl uplatňovat odpisy. Zároveň by v rozvaze evidoval závazek z leasingu a případná mimořádná splátka by šla přímo na snížení tohoto závazku a nemusela by se časově rozlišovat.

Odlišnosti v účtování finančního leasingu dle českých předpisů a IFRS mají dopad na účetní výkazy společnosti a tudíž i na její výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření společnosti dle českých předpisů a IFRS se zásadně liší, jak je znázorněno v praktické části práce. Nicméně z daňového pohledu se společnost řídí a vychází z výsledku hospodaření vymezeného dle českých předpisů. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že oproti IFRS, klade česká legislativa důraz na právní formu, kdežto IFRS se spíše zabývá podstatou transakce. Účtování a vykazování leasingu podle IAS 17 je logičtější a dává hodnotnější vypovídací schopnost než účtování a vykazování dle české legislativy.

Problematikou finančního leasingu se lze zabývat z různých pohledů, např. postavení finančního leasingu mezi ostatními formami financování investic, které by mohlo objasnit ekonomickou výhodnost leasingu. Jelikož je toto srovnání obsáhlé, mohlo by to být předmětem dalšího zkoumání.

Seznam použité literatury

ODBORNÁ LITERATURA

- [1] BOHUŠOVÁ, Hana. *Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS - Vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2008. 308 s. ISBN 978-80-7357-366-9.
- [2] DOUBRAVA, Martin. *Leasingová smlouva, tuzemská i mezinárodní*. Praha: LINDE nakladatelství, 2003. 94 s. ISBN 80-86131-47-5.
- [3] DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 3. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 327 s. ISBN 978-80-251-3652-2.
- [4] EPSTEIN, Barry J. and Eva K. JERMAKOWICZ. *Interpretation and Application of International Financial Reporting Standards*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2010. 1338 s. ISBN: 978-0470-45323-0.
- [5] HINKE, Jana. *Účetnictví podle IAS/IFRS: příklady a případové studie*. Praha: Alfa Publishing, 2006. 173 s. ISBN 80-86851-49-4.
- [6] JÍLEK, Josef a Jita SVOBODOVÁ. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) 2012*. Praha: Grada Publishing, 2012. 448 s. ISBN: 978-80-247-4255-7.
- [7] KOVANICOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví světový koncept IFRS/IAS*. Praha: Bova Polygon, 2005. 544 s. ISBN: 80-7273-129-7.
- [8] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2013, úplná znění platná k 1.1.2013*. Praha: GRADA Publishing, 2013. 272 s. ISBN: 978-80-247-4643-2.
- [9] MLÁDEK, Robert. *Postupy účtování podle IFRS - IFRS Policies and Procedures*. Praha: Leges, 2009. 352 s. ISBN 978-80-87212-13-4.
- [10] PASEKOVÁ, Marie. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2006. 227 s. ISBN: 80-7318-413-3.
- [11] PLUZ, Jiří, ČICHOVSKÝ, Ludvík, KRUTÍLEK, Jaroslav a Jarmila TOŠOVSKÁ. *Výkladový slovník leasingu*. Praha: Grada Publishing, 1995. 157 s. ISBN 80-7169-093-7.
- [12] RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka k 1.1.2013*. Olomouc: ANAG, 2013. 1112 s. ISBN: 978-80-7263-793-5.

- [13] SLÁDKOVÁ, Eva. *Základy IFRS*. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013. 122 s. ISBN: 978-80-87314-34-0.
- [14] VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.
- [15] VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 116 s. ISBN 978-80-247-4081-2.
- [16] VYCHOPEŇ, Jiří. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 157 s. ISBN 978-80-7357-590-8.

ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY A OSTANÍ

- [17] ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE. *ČLFA: Charakteristika leasingu* [online]. ČLFA [26. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=40>
- [18] ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE. *ČLFA: Úprava leasingu v právu ČR* [online]. ČLFA [26. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=41>
- [19] ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE. *ČLFA: Statistiky ČLFA 2007-2013* [online]. ČLFA [2. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=64>
- [20] DAŇAŘI ONLINE. *Leasing z daňového a účetního hlediska* [online]. DAŇAŘI ONLINE [28. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d5230v7270-leasing-z-danoveho-a-ucetniho-hlediska/>
- [21] EUROPEAN COMMISSION. *International Accounting Standard 17* [online]. EC.EUROPA [28. 1. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/consolidated/ias17_en.pdf
- [22] FINANCE. *Leasing má své výhody i nevýhody* [online]. FINANCE [26. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/94413-leasing-ma-sve-vyhody-i-nevyhody/>
- [23] FIREMNÍ FINANCE. *Výhody a nevýhody leasingu* [online]. FIREMNÍ FINANCE [26. 1. 2013]. Dostupné z: <http://firmy.finance.cz/finance-a-pojisteni/informace/leasingove-produkty/vyhody-nevyhody-rizika/>

- [24] IFRS. *IFRS 13 Fair Value Measurement* [online]. IFRS [28.3.2013]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/IFRSs/Documents/IFRS13en.pdf>
- [25] Zákon č. 40 ze dne 28. února 1964 Občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1964, částka 19, s. 201-248. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/1964&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- [26] Zákon č. 513 ze dne 5. listopadu 1991 Obchodní zákoník. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 98, s. 2474-2565. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=513/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Seznam zkratek

apod.	a podobně,
a. s.	akciová společnost,
atp.	a tak podobně,
č.	číslo,
část.	částecná,
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace,
ČÚS	České účetní standardy,
cz	Česká republika,
DPH	daň z přidané hodnoty,
FAP	faktura přijatá,
FAV	faktura vydaná,
http	HyperText Transformer Protocol (hypertextový přenosový protokol),
IAS	Mezinárodní účetní standardy,
IASB	Rada pro Mezinárodní účetní standardy,
IASC	Výbor pro Mezinárodní účetní standardy,
ID	interní doklad,
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví,
kol.	kolektiv,
LS	leasingová smlouva,
mld.	miliard,
MM	jednotlivé měsíce v roce,
např.	například,
Obč. Z.	občanský zákoník, zákon č. 40/1964 Sb.,
Obch. Z.	obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb.,
Obr.	obrázek,
odst.	odstavec,
p. m.	za měsíc,
PC	pořizovací cena,
písm.	písmeno,
pohl.	pohledávka,
popř.	popřípadě,
příp.	případně
r.	rok,

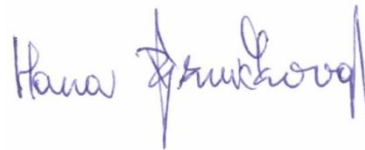
resp.	respektive,
s.	strana,
Sb.	sbírka,
s. r. o.	společnost s ručením omezeným,
SIC/IFRIC	interpretace k mezinárodním účetním standardům,
SVE	střední a východní Evropa,
Tab.	tabulka,
tj.	to je,
tzv.	takzvaný,
VBÚ	výpis z bankovního účtu,
www	World Wide Web (celosvětová síť),
ZoDPH	zákon o dani z přidané hodnoty, zákon č. 235/2004 Sb.,
ZoDzP	zákon o daních z příjmů, zákon č. 586/1992 Sb.,
ZoÚ	zákon o účetnictví, zákon č. 563/1991 Sb.

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 - užití díla školního a § 60 - školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucí bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu o oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 08.07.2013

Hana Řezníčková

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Splátkový kalendář k leasingové smlouvě společnosti KLM, s. r. o.
č. 9876000321

Příloha č. 2 - Tabulka hledání úrokové míry

Příloha č. 3 - Leasingová tabulka u nájemce

Příloha č. 4 - Tabulka odpisů

Příloha č. 5 - Seznam účtů použitých při účtování